

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

Vývoj místní samosprávy ve městě Golčův Jeníkov

Bc. Lenka Bínová

© 2018 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Lenka Bínová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Vývoj místní samosprávy ve městě Golčův Jeníkov

Název anglicky

The Development of Local Government in the Municipality of Golčův Jeníkov

Cíle práce

Cíl práce spočívá ve zjištění faktorů ovlivňujících charakter politického rozhodování orgánů místní samosprávy ve městě Golčův Jeníkov (okres Havlíčkův Brod). Dílčími cíli práce bude v rámci zvoleného tématu: 1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele města a vyhodnotit jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy. 2. Identifikovat aktéry politického procesu v daném městě (lokální politické subjekty, zájmové skupiny, podnikatelské subjekty apod.) a analyzovat jejich vzájemné vztahy. 3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy na základě analýzy vývoje lokálního stranického systému a komparace výsledků komunálních voleb od roku 1994.

Metodika

Při vypracovávání práce bude využit výzkumný přístup, jenž zohledňuje odlišnosti v obsahu a způsobu rozhodování orgánů místní samosprávy v obcích různých kategorií. Práce bude mít charakter případové studie. Ke sběru dat budou využity zejména dvě základní techniky – studium dokumentů a dotazování. Dále budou použity další standardní metodologické postupy, především komparace.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 str.

Klíčová slova

Golčův Jeníkov, místní samospráva, komunální volby, volební strany, lokální stranický systém, komunální koalice.

Doporučené zdroje informací

- Balík, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009, ISBN 978-80-247-2908-4.
- Balík, S. Modely exekutivních koalic na komunální úrovni. In Evropeizace. Nové téma politologického výzkumu. Eds.: Dančák, B.; Fiala, P.; Hloušek, V. Brno: Mezinárodní politologický ústav Masarykovy university v Brně, 2005, ISBN 80-210-3865 9.
- Čmejrek, J.; Bubeníček, V.; Čopík, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. Praha: Grada Publishing, 2010, ISBN 978-80-247-3061-5.
- Čmejrek, J. Obce a regiony jako politický prostor. Praha: Alfa Nakladatelství, 2008, ISBN 978-80-87197-00-4.
- Jüptner, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2, 2004, s. 80 101.
- Jüptner, P. Konfrontace teorie koalic s lokální politikou. In Koalice a koaliční vztahy. Ed.: Cabada, L. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006, ISBN 80-7380-004-7.
- Říchová, B. Přehled moderních politologických teorií. Empiricko-analytický přístup v soudobé politické vědě. Praha: Portál, 2000, ISBN 80-7178-461-3.

Předběžný termín obhajoby

2017/18 ZS – PEF (únor 2018)

Vedoucí práce

Ing. Václav Bubeníček, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 26. 10. 2017

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 1. 11. 2017

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 27. 03. 2018

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou diplomovou práci "Vývoj místní samosprávy ve městě Golčův Jeníkov" vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce Ing. Václava Bubeníčka, Ph.D. s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou v textu citovány. Úplný seznam zdrojů je uveden v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 29. 3. 2018

Poděkování

Ráda bych touto cestou vyjádřila poděkování Ing. Václavu Bubeníčkoví, Ph.D. za cenné rady a připomínky vedoucí ke zlepšení úrovně práce a jejímu zdárnému dokončení. Dále bych chtěla poděkovat Městskému úřadu Golčův Jeníkov za poskytnutí potřebných údajů pro zpracování praktické části vývoje místní samosprávy ve sledovaném období ve městě Golčův Jeníkov.

V neposlední řadě bych chtěla poděkovat svému otci panu Jaroslavu Doležalovi za podporu a poskytnutí informací v praktické části diplomové práce.

Vývoj místní samosprávy ve městě Golčův Jeníkov

The Development of Local Government in the Municipality of Golčův Jeníkov

Souhrn

Práce popisuje vývoj místní samosprávy města Golčův Jeníkov. Stěžejním cílem je komplexní popis místní samosprávy nejprve z pohledu teoretického, v jehož rámci je charakterizována lokální politika včetně stranického spektra a jeho měření, které pomůže stanovit pluralitu zdejšího politického prostředí. Teoretická část dále zahrnuje rozbor komunálního a volebního systému a jeho subjektů a typologii lokálních modelů. Praktická část se věnuje místní samosprávě města Golčova Jeníkova v letech 1994 – 2010 s hlavním důrazem na komunální volby. Dále tato část analyzuje charakter lokálního politického systému, jeho pluralitu a politickou příslušnost kandidátů. Analýze je podrobena také participace místních občanů. Závěrem práce je celkové zhodnocení místní politiky v jednotlivých komunálních volbách, které zahrnuje i zařazení těchto voleb do typologie lokálních modelů popisovaných v teoretické části. Praktickou část práce obohacuje dotazníkový průzkum cílený na zastupitele města Golčův Jeníkov.

Klíčová slova: Golčův Jeníkov, místní samospráva, komunální volby, volební strany, lokální stranický systém, občanská participace

Summary

This work focuses on the development of local government of Golčův Jeníkov. The main effort is to provide a comprehensive view of local government. At first from a theoretical perspective, which is characterized by local politics, together with the party spectrum and its measurement and detection of plurality. In the theoretical part there are description of the municipal electoral system and local actors and typology of local political models. In the practical part is characterized by the local government of Golčův Jeníkov in the period from 1994 to 2010, focusing on the municipal elections. There are also the analysis of the local political system, its pluralism and political membership of candidates. It deals also with the participation of local citizens. In conclusion, there is an overall assessment of local politics in each year of local elections and their match in the typology of local models. The work is supported by a questionnaire survey provide the representatives of the municipality.

Keywords: Golčův Jeníkov, local government, municipal elections, political parties, local party systém, civic participation.

Obsah

Obsah

1	ÚVOD.....	9
2	CÍL PRÁCE A METODIKA.....	11
3	TEORETICKÁ ČÁST.....	13
3.1	Obec a orgány místní samosprávy.....	13
3.1.1	Obec.....	13
3.1.2	Občané obce.....	13
3.1.3	Orgány obce.....	13
3.1.4	Zastupitelstvo.....	14
3.1.5	Rada.....	16
3.1.6	Starosta.....	17
3.1.7	Obecní úřad.....	18
3.1.8	Orgány zastupitelstva obce a rady obce.....	19
3.2	Komunální volební systém.....	20
3.2.1	Funkce voleb.....	20
3.2.2	Volby do zastupitelstev obce.....	20
3.2.3	Volební systém.....	21
3.3	Lokální stranické systémy.....	24
3.3.1	Politické strany.....	24
3.3.2	Nezávislí kandidáti a jejich sdružení.....	25
3.4	Charakter lokální politiky koalice, konfliktní linie.....	26
3.4.1	Teorie koalic na lokální politice.....	26
3.4.2	Konfliktní linie v lokálních politických spektrech.....	27
3.5	Teoretické přístupy koalic.....	28
3.5.1	Teoretický přístup dle Stanislava Balíka a Blanky Říhové.....	28
3.5.2	Teoretický přístup Petra Jüptnera.....	35
3.6	Participace.....	37
4	PRAKTICKÁ ČÁST.....	39
4.1	Základní charakteristika města Golčův Jeníkov.....	39
4.1.1	Občanská vybavenost.....	40
4.1.2	Kulturní charakteristika.....	41
4.2	Historická a kulturní charakteristika.....	42
4.3	Věková struktura.....	44
4.4	Vzdělanostní struktura.....	44
4.5	Ekonomicky aktivní obyvatelé.....	45
4.6	Samospráva Města Golčův Jeníkov.....	46
4.7	Charakter lokální politiky Města Golčův Jeníkov.....	46
4.8	Vývoj voleb do zastupitelstva od roku 1994 – 2014.....	47
4.8.1	Volby do zastupitelstva v roce 1994 - 1998.....	47
4.8.2	Volby do zastupitelstva 1998 - 2002.....	49
4.8.3	Volby do zastupitelstva v roce 2002 - 2006.....	51
4.8.4	Volby do zastupitelstva v roce 2006 - 2010.....	52
4.8.5	Volby do zastupitelstva v roce 2010 - 2014.....	54
4.8.6	Volby do zastupitelstva v roce 2014.....	55
4.9	Analýza vývoje místní samosprávy.....	57

4.9.1	Aktivní účast občanů v komunálních volbách	57
4.9.2	Pasivní účast občanů v komunálních volbách	59
4.9.3	Pluralita stranického systému	59
4.9.4	Index plurality	60
4.9.5	Politická příslušnost kandidátů	61
4.9.6	Souhrn analýzy politických subjektů.....	63
	Analýza vzniklých koalic.....	66
4.9.7	66
4.9.8	Charakter lokální politiky Golčův Jeníkov podle Jüptnera.....	67
4.9.9	Konfliktní linie.....	67
5	Dotazníkový průzkum.....	68
5.1	Dotazník pro zastupitelstvo	68
5.1.1	Grafické vyhodnocení dotazníků	69
5.1.2	Slovní vyhodnocení dotazníku	75
5.2	Dotazník pro občany	77
5.2.1	Slovní vyhodnocení dotazníku.....	85
5.3	Závěrečné vyhodnocení dotazníku	86
6	ZÁVĚR	87
7	POUŽITÉ ZDROJE	90
7.1	Knižní publikace	90
7.2	Legislativa.....	91
7.3	Internetové zdroje	91
7.4	Ústní a písemné sdělení	91
8	Přílohy.....	92

1 ÚVOD

Současný život člověka je v dříve nebývalé míře ovlivněn veřejným míněním a politikou v jeho okolí. Člověk se s politikou setkává nejen ve zprávách jako dříve, ale i během běžného surfování internetem. Zprávy a aktuality se staly veřejným majetkem a ten, kdo má zájem, může snadno získat všeobecný přehled na vysoké úrovni. Politika, ať se nám líbí nebo ne, ovlivňuje naše životy tak zásadním způsobem, že ji nelze ignorovat.

Politika se může vykonávat v měřítku národním i mezinárodním, ale já se domnívám, že do našich životů se nejvíce promítá politika komunální. Mnohdy přehlízíme zajímavosti našeho okolí díky tomu, že sledujeme zajímavosti, které se dějí ve světě. Monitorujeme vývoj finanční krize v Řecku, problematiku uprchlíků z Iráku, Somálska, Sýrie nebo třeba Afghanistanu a zatím netušíme, co se momentálně probíralo na schůzích místního zastupitelstva. Pokládáte si otázku, zda má naše město dostatek finančních prostředků na zvelebování a rozvoj?

Jaký je důvod, že se zajímáme o záležitosti vzdálené a přitom opomíjíme věci týkající se našeho nejbližšího okolí. Příčina je celkem jednoduchá. Zasluhou médií i ostatních sdělovacích prostředků jsou nám vzdálené zprávy a události přinášeny přímo do našeho domova, na náš pracovní stůl. Je mnohem snadnější otevřít zpravodajskou rubriku na internetu, než se večer sebrat a jít na úřad sledovat jednání místního zastupitelstva. Podmínky v nové době však nejsou tak ideální, jak si lidé zpočátku představovali. Postupem času se došlo ke zjištění, že naše osobní společenská, ekonomická a kulturní situace závisí více na podmínkách místních než národních.

Z výše uvedených důvodů jsem si vybrala tuto diplomovou práci a zaměřím se v ní na svou obec a její komunální politiku.

Celou práci pojmám následovně: začneme obecnou analýzou politiky v obcích, seznámíme se s vlastnostmi místní politiky. Stanovíme vlastnosti modelů politiky na lokální úrovni a seznámíme se s politickými stranami a uskupeními. Projdeme matematický aparát na měření vlastností politických subjektů a voleb do obecního zastupitelstva.

Praktická část je zaměřena na získání, zpracování a následnou analýzu veškerých dostupných údajů komunálních voleb, které proběhly v městě Golčův Jeníkov v letech 1994 až 2014. Údaje byly získávány osobními pohovory se zastupiteli, diskusemi s významnými osobnostmi města, užitím veřejně dostupných podkladů z internet a na závěr pomocí dotazníkového průzkumu mezi členy samosprávy.

Výstupem diplomové práce jsou celkové výsledky analýzy místního politického prostředí za jednotlivá volební období, je zde zhodnocena role jednotlivých politických stran a celý politický systém města je zařazen do odpovídajícího volebního modelu.

2 CÍL PRÁCE A METODIKA

Stěžejním cílem práce je analýza společenských faktorů, které hlavní měrou ovlivňují způsob vzniků politických rozhodnutí orgánů místní samosprávy ve městě Golčův Jeníkov (okres Havlíčkův Brod). Za parciální cíle mojí diplomové práce můžeme považovat následující body:

1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele města a zhodnotit, jak ovlivňují vývoj a způsob, jakým zdejší samospráva funguje.

2. Určit hlavní účastníky politického procesu v Golčově Jeníkově. Jedná se o místní politické útvary, různé zájmové skupiny, vlivné podnikatele atp. Vyzkoumat, jaké mají tito političtí účastníci mezi sebou vztahy.

3. Určit hlavní motivy lokální samosprávy za pomoci rozboru vývoje místního stranického systému a porovnání výsledků voleb do místního zastupitelstva za posledních 20 let.

Během vypracování diplomové práce jsem využila různé postupy, které v maximálně možné míře zohledňují odlišnosti měst a obcí různých kategorií, co se týká náplně a formy rozhodování orgánů místní samosprávy.

V teoretické části jsem se zabývala studiem odborné literatury a legislativy. Zpracovala jsem problematiku týkající se komunálního volebního a politického systému, přičemž jsem využila i informace z oblasti měření rozrůzněnosti (plurality) místního stranického spektra, modely v komunální politice a podobně.

Praktická část diplomové práce má formu případové studie. Data jsem získávala technikou dotazování a studiem dokumentů.

Úvod praktické části práce jsem pojala jako charakteristiku města Golčův Jeníkov z demografického a socio-ekonomického hlediska. Během tvorby úvodu jsem použila podklady z Úřadu práce České republiky, Českého statistického úřadu, internetových stránek Golčova Jeníkova a informace obsažené v uvedených dokumentech. K rozboru

a stanovení vlastností místního politického systému, tedy hlavní části mojí práce, jsem využila data získaná z webových stránek Českého statistického úřadu a také informace z dotazníkového průzkumu uspořádaného za účasti zastupitelů Golčova Jeníkova.

Kontaktovala jsem 15 zastupitelů, z nichž 10 mi poskytlo odpovědi. Dotazníky jsem zastupitelům předložila po zasedání zastupitelstva dne 15. ledna 2016. Dotazník se skládal z osmi uzavřených a dvou otevřených otázek, které testovaly postoje zastupitelů k fungování zastupitelstva a politickému životu ve městě. Rovněž jsem rozdala dotazníky občanům města Golčův Jeníkov, který byl zaměřený na spokojenost občanů se zastupitelstvem. Z 50 dotazovaných mi poskytlo 45 odpovědi. Dotazník se skládal z osmi otázek a byl rozdán 9. března 2018.

Mimo výše uvedené jsem použila i další postupy dle metodologie, zejména pak komparaci. K získání komplexního náhledu na fungování samosprávy města Golčův Jeníkov mi velmi pomohl starosta Mgr. Marušák Vlastimil, místostarosta Bc. Mrkvička Miroslav a zastupitel Ing. Kopecký Pavel.

3 TEORETICKÁ ČÁST

3.1 Obec a orgány místní samosprávy

3.1.1 Obec

Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích definuje obec jako základní územní samosprávné společenství občanů. Je to právnická osoba, která je základní jednotkou veřejné správy, územně samosprávný celek základního stupně. V tomto smyslu je subjektem samosprávy a v různé míře, podle typu obce, také vykonavatelem státní správy.

3.1.2 Občané obce

Občanem obce je fyzická osoba, která je státním občanem České republiky a je v obci hlášena k trvalému pobytu. Občané obce po dovršení 18 let mají právo volit a být voleni v komunálních volbách. Mohou hlasovat v místním referendu, vyjadřovat se na zasedání zastupitelstva. Občan se může vyjadřovat k návrhu místního rozpočtu a závěrečného účtu, nahlížet do nich a zároveň může nahlížet do usnesení a zápisů z jednání zastupitelstva, do usnesení rady, výborů a komisí. Orgánům obce mohou podávat návrhy, připomínky a podněty, žádat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou nebo zastupitelstvem – je-li žádost podepsána alespoň 0,5 % občanů obce, v radě musí být projednána do 60 dnů, v zastupitelstvu do 90 dnů, v jiném případě není lhůta stanovena. (Balík, 2009 s. 63)

3.1.3 Orgány obce

Obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce. Dalším orgánem obce jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. U obcí, které jsou městysem, pro jejich orgán užívá označení zastupitelstvo městyse, rada městyse a zvláštní orgány městyse. U měst se pro jejich orgány užívají názvy zastupitelstva města, rada města, městský úřad, zvláštní orgány města.

Zvláštním typem obcí jsou statutární města, jež mají možnost členit své území na městské obvody nebo městské části s vlastními orgány samosprávy. Město se může stát statutárním městem pouze novelizací zákona o obcích. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 38)

3.1.4 Zastupitelstvo

Zastupitelstvo obce je základním orgánem obecní samosprávy, protože o jeho složení rozhodují přímo občané v obecních volbách. Počet členů zastupitelstva se stanovuje podle počtu obyvatel. To je:

- do 500 obyvatel 5 až 15 členů,
- od 500 do 3 000 obyvatel 7 až 15 členů,
- od 3 000 do 10 000 obyvatel 11 až 25 členů,
- od 10 000 do 50 000 obyvatel 15 až 35 členů,
- od 50 000 do 150 000 obyvatel 25 až 45 členů,
- nad 150 000 obyvatel 35 až 55 členů

Mandát člena zastupitelstva obce vzniká zvolením, přičemž ke zvolení dojde ukončením hlasování. Člen zastupitelstva složí před zastupitelstvem obce slib a složení slibu potvrdí svým podpisem. Mandát vykonává člen zastupitelstva obce osobně a v souladu se svým slibem. Při výkonu mandátu člena zastupitelstva obce není vázán žádnými příkazy.

Podle § 82 zákona č. 128/2000 Sb. Člen zastupitelstva obce má při výkonu své funkce právo:

a) předkládat zastupitelstvu obce, radě obce, výborům a komisím návrhy na projednání,

b) vznášet dotazy, připomínky a podněty na radu obce a jejich jednotlivé členy, na předsedy výborů, na statutární orgány právnických osob, jejichž zakladatelem je obec, a na vedoucí příspěvkových organizací a organizačních složek, které obec založila nebo zřídila. Písemnou odpověď musí obdržet do 30 dnů,

c) požadovat od zaměstnanců obce zařazených do obecního úřadu, i od zaměstnanců právnických osob, které obec založila nebo založila nebo zřídila, informace ve věcech, které souvisejí s výkonem jeho funkce. Informace musí být poskytnuta nejpozději do 30 dnů.

Povinnosti člena zastupitelstva a případný střet zájmů upravuje §83 zákona č. 128/2000 Sb.:

a) Člen zastupitelstva obce je povinen zúčastňovat se zasedání zastupitelstva obce, popřípadě zasedání jiných orgánů obce, je-li jejich členem. Plnit úkoly, které mu tyto orgány uloží, hájit zájmy občanů obce. Jednat a vystupovat tak, aby nebyla ohrožena vážnost jeho funkce.

b) Člen zastupitelstva obce, u něhož skutečnosti nasvědčují, že by jeho podíl na projednávání a rozhodování určité záležitosti v orgánech obce mohl znamenat výhodu nebo škodu pro něj samotného nebo osobu blízkou, pro fyzickou nebo právnickou osobu, kterou zastupuje na základě zákona nebo plné moci (střet zájmů), je povinen sdělit tuto skutečnost před zahájením jednání orgánu obce, který má danou záležitost projednávat. O tom, zda existuje důvod pro vyloučení z projednávání a rozhodování této záležitosti, rozhoduje tento orgán obce.

Zastupitelstvo v územním obvodu obce. Zasedání zastupitelstva obce svolává a zpravidla řídí starosta. Zasedání je povinen svolat, požádá-li o to alespoň jedna třetina členů zastupitelstva obce, nebo hejtman kraje. Zastupitelstvo obce je schopno se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jeho členů. Jestliže při zahájení jednání zastupitelstva obce nebo v jeho průběhu není přítomna nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva obce, ukončí předsedající zasedání zastupitelstva obce. Do 15 dnů se pak

koná jeho náhradní termín. Zasedání zastupitelstva obce je veřejné. Obecní úřad informuje o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva obce.

O průběhu zasedání zastupitelstva obce se pořizuje zápis, který podepisuje starosta nebo místostarosta a určení ověřovatele. V zápisu se vždy uvede počet přítomných členů zastupitelstva obce, schválený pořad jednání zastupitelstva obce, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení. Zápis, který je nutno pořídit do 10 dnů po skončení zasedání, musí být uložen na obecním úřadu k nahlédnutí. O námitkách člena zastupitelstva obce proti zápisu rozhodne nejbližší zasedání zastupitelstva obce. Zastupitelstvo obce vydá jednací řád, v němž stanoví podrobnosti o jednání zastupitelstva obce. Obec informuje občany o činnosti orgánů obce na zasedání zastupitelstva obce a dále jiným způsobem v místě obvyklém. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 39-43)

3.1.5 Rada

Rada je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti je rada obce, která je ze své činnosti odpovědná zastupitelstvu obce. Radě obce přísluší v oblasti přenesené působnosti rozhodovat, jen stanoví-li to zákon. V obci, kde se rada nevolí, vykonává její pravomoc starosta, s výjimkou věcí, jež zákon v takovém případě svěřuje zastupitelstvu obce (§ 102 odst. 4). Je-li rada obce odvolána jako celek a není-li současně s tím zvolena nová rada, vykonává dosavadní rada svou pravomoc až do zvolení nové rady obce.

Radu obce tvoří starosta, místostarosta a další členové rady, volení z řad zastupitelstva obce. Počet členů rady obce je lichý pět, sedm, devět nebo 11 členů, nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce. Rada obce se nevolí v obcích, ve kterých má zastupitelstvo obce méně než 15 členů.

Rada obce se schází podle potřeby, její schůze jsou neveřejné. Rada obce je schopna se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jejích členů. Rada ze své schůze pořizuje zápis, který podepisuje starosta s místostarostou nebo jiným radním.

V zápise se vždy uvede počet přítomných členů rady obce, schválený pořad schůze, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení. Zápis ze schůze musí být pořízen do sedmi dnů od jejího konání a zápis ze schůze rady musí být uložen u obecního úřadu k nahlédnutí členům zastupitelstva obce.

Rada obce připravuje návrhy pro jednání zastupitelstva obce a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení.

Působnost rady obce zahrnuje např. přípravu návrhů pro jednání zastupitelstva a zabezpečení plnění jeho usnesení. Dále je radě obce vyhrazeno zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, provádět rozpočtová opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem, vydávat nařízení obce, schvalovat organizační řád Obecního úřadu, stanovovat celkový počet zaměstnanců obce v Obecním úřadu a v organizačních složkách obce apod. (Balík, 2009, s. 73-74).

3.1.6 Starosta

Starosta zastupuje obec navenek. Spolu s místostarostou jej volí zastupitelstvo obce z řad svých členů. Starosta i místostarosta musí být občanem České republiky. Za výkon své funkce odpovídá zastupitelstvu obce.

Starosta odpovídá za hospodaření obce, plní úkoly zaměstnavatele podle zvláštních předpisů, odpovídá za informování veřejnosti o činnosti obce, zabezpečuje výkon přenesené působnosti v obcích, kde není tajemník obecního úřadu.

Starosta svolává a řídí zasedání zastupitelstva obce a rady obce. Starostu zastupuje místostarosta. Starosta s místostarostou podepisují právní předpisy obce.

Je-li starosta ze své funkce odvolán nebo se funkce vzdal, vykonává jeho pravomoc až do zvolení starosty místostarosta, kterého určilo zastupitelstvo obce k zastupování starosty. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 45-46)

3.1.7 Obecní úřad

Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta (místostarostové), tajemník obecního úřadu, je-li tato funkce zřízena, a zaměstnanci obecního úřadu. Starosta je v čele obecního úřadu. Rada obce může zřídit pro jednotlivé úseky činnosti obecního úřadu odbory a oddělení, v nichž jsou začleněni zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu.

Obecní úřad v oblasti samostatné působnosti:

- Plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce nebo rada obce
- Pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti
- Rozhoduje v případech stanovených zákonem a obecním zřízením nebo zvláštním zákonem

Obecní úřad vykonává přenesenou působnost s výjimkou věcí, které patří do působnosti jiného orgánu obce. V obcích s pověřeným obecním úřadem a v obcích s rozšířenou působností se zřizuje funkce tajemníka obecního úřadu. Tajemník je zaměstnancem obce.

Tajemník obecního úřadu je odpovědný za plnění úkolů obecního úřadu v samostatné i přenesené působnosti starostovi.

Tajemník obecního úřadu:

- * zajišťuje výkon přenesené působnosti s výjimkou věcí, které jsou svěřené radě obce nebo zvláštnímu orgánu obce
- * plní úkoly uložené mu zastupitelstvem obce, radou obce, starostou
- * stanoví podle zvláštních právních předpisů platy všem zaměstnancům obce zařazených do obecního úřadu
- * plní úkoly statutárního orgánu zaměstnavatele podle zvláštních právních předpisů vůči zaměstnancům obce zařazených do obecního úřadu

* vydává spisový řád, skartační plán a pracovní řád obecního úřadu a další vnitřní směrnice obecního úřadu

Tajemník obecního úřadu se zúčastňuje zasedání zastupitelstva obce a schůzí rady obce s hlasem poradním. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 47).

3.1.8 Orgány zastupitelstva obce a rady obce

Výbory

Zastupitelstvo obce může zřídit jako své iniciativní a kontrolní orgány výbory, které předkládají svá stanoviska a návrhy zastupitelstvu. Výbory plní úkoly, kterými jej pověří zastupitelstvo obce. Ze své činnosti odpovídá výbor zastupitelstvu obce. Předsedou výboru je vždy člen zastupitelstva obce, počet členů výboru je vždy lichý. Výbor se schází podle potřeby, usnesení výboru se vyhotovuje písemně a podepisuje je předseda výboru. Usnesení výboru je platné, jestliže s ním souhlasí nadpoloviční většina členů výboru.

Zastupitelstvo obce zřizuje vždy finanční a kontrolní výbor. Tyto výbory jsou nejméně tříčlenné. Členy nemohou být starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu ani osoby zabezpečující rozpočtové a účetní práce na obecním úřadě.

Finanční výbor provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce a plní další úkoly, kterými jej pověřilo zastupitelstvo obce

Kontrolní výbor kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce, je-li zřízena. Kontroluje dodržování právních předpisů a plní další kontrolní úkoly, kterými jej pověřilo zastupitelstvo obce. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 48).

Komise

Rada obce může zřídit jako své iniciativní a poradní orgány komise. Své stanoviska a náměty předkládají komise radě obce. Výkonným orgánem je také komise, jestliže jí byl svěřen výkon přenesené působnosti. Komise předkládá své návrhy a stanoviska radě obce. Jestliže jí byl svěřen výkon přenesené působnosti, představuje komise výkonný orgán.

Usnází se většinou hlasů všech svých členů. Komise je ze své činnosti odpovědná radě obce. Nestanoví-li zákon jinak, může být předsedou jen osoba, která prokázala odbornou způsobilost v oblasti komisi svěřené přenesené působnosti. Na svěřeném úseku a ve věcech výkonu přenesené působnosti, se komise zodpovídá starostovi obce (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 49).

3.2 Komunální volební systém

3.2.1 Funkce voleb

K základním pilířům zastupitelské demokracie patří pravidelně pořádané svobodné volby. Občanům umožňuje výběr mezi politickými alternativami, představovanými jednotlivými stranami/ kandidáty a umožňují ustanovit legitimní politické a správní orgány. Hlavním úkolem voleb je zjistit aktuální rozložení politických sil v daném politickém prostoru a zajistit jim odpovídající reprezentaci. Od volebních výsledků se pak odvíjejí další kroky, rozdělení mandátů, vytvoření většiny a exekutivy, zformování opozice, která pak většinu a exekutivu kontroluje. Volby umožňují zajistit aktuální požadavky a priority společnosti.

3.2.2 Volby do zastupitelstev obce

Volby do zastupitelstev v České republice upravuje zákon o volbách do zastupitelstev obcí č. 491/2001 Sb. Celý volební proces upravuje tento zákon – zpracování a kontroly seznamů voličů, zřízení volebních orgánů, sestavení kandidátních listin, organizace hlasování občanů a vyhlášení volebních výsledků atd. Funkční období je čtyřleté (Zákon č. 491/2001 Sb.). Od roku 1990 se komunální volby konají tajným hlasováním na základně všeobecného, rovného a přímého volebního práva, podle zásad poměrného zastoupení (Balík, 2009, s. 85).

Od roku 1990 má právo volit a být volen každý občan, který je v dané obci přihlášen k trvalému pobytu, má české státní občanství a právní způsobilost. Další podmínkou je dosažení plnoletosti, 18 ti let (Balík, 2009, s. 85; Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 59). Od roku 2001 mají aktivní i pasivní volební právo občané Evropské unie, kteří jsou v obci přihlášení k trvalému pobytu (Balík, 2009, s. 85). Výkon volebního

práva se netýká osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody, mají nařízené omezení svobody z důvodu ochrany zdraví lidu nebo pracují jako vojáci z povolání v zahraničí (Balík, 2009, s. 85; Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 60).

3.2.3 Volební systém

Volební systém představuje celý volební proces. Do tohoto procesu patří zpracování nebo kontrola seznamu voličů, zřízení volebních orgánů, sestavování kandidátních listin, organizace vlastního hlasování občanů nebo vyhlášení volebních výsledků. Prostřednictvím volebního systému dochází k převádění vůle voličů do podoby voleného zastupitelského orgánu. Mezi komponenty volebního systému patří volební obvod, forma kandidatury, struktura hlasu, volební klauzule a volební formule (Čmejrek, Bubeníček, Čopík 2010, s. 52-53).

Volební obvod

Vymezení volebního obvodu je jedním ze základních komponentů volebního systému. Lze ho definovat jako soubor voličů, kteří jsou převážně spjatí s určitým vymezeným územím a volí zastupitele v daném obvodu. Voliči jsou sice s územím spojeni, ale volební obvod se nevymezuje jako samotné území. Velikost volebního obvodu není určena na základě území, ale na základě počtu volených zastupitelů. Tím jsou rozlišeny dva typy obvodů. V jednomandátových obvodech je volen jeden z kandidátů a jsou typické pro většinové volební systémy. Více mandátové volební obvody mohou přidělovat dvě a více křesel. Pro rozložení politických sil ve společnosti jsou tyto obvody přesnější. (Čmejrek, Bubeníček, Luhanová, 2004, s. 93)

Forma kandidatury

V komunálním systému se jedná o otevřené kandidátní listiny. Volebními stranami, které podávají kandidátní listinu mohou být registrované politické strany, politická hnutí a jejich koalice, nezávislí kandidáti, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů. Existují tři základní typy kandidátních listin: přísně vázané, vázané a otevřené (volné). Pořadí kandidátů u přísně vázané kandidátní listiny nemůže volič svou volbou ovlivnit. Vázaná kandidátní listina umožňuje voličům ovlivnit pořadí kandidátů na listině využitím preferenčních hlasů, a tím

i získá mandát. V České republice se vázané kandidátní listiny využívají ve volbách do Poslanecké sněmovny, Evropského parlamentu a do zastupitelstev krajů. Otevřená kandidátní listina dává voličům možnost výběru kandidátů z více kandidátních listin. Preferenční hlasy nejsou omezeny jednou listinou jako v případě vázané listiny. Otevřená listina se využívá ve volbách do zastupitelstev obcí a posiluje personalizaci voleb. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 55-56)

Struktura hlasu

S otevřenými kandidátními listinami, jak je uvedeno výše, je spojen tzv. kombinovaný hlas (varianta vícenásobného hlasu). Volič má k dispozici takový počet hlasů, jenž odpovídá velikosti volebního obvodu (počtu volených zastupitelů). Výhodou je, že kombinovaný hlas umožňuje hlasovat napříč celým stranickým spektrem, aniž by volič musel brát ohled na kandidátní listiny. Tento způsob hlasování se nazývá panašování, což je obdoba tzv. preferenčního hlasování. Kombinovaný hlas, který se používá při volbách do zastupitelstev obcí, je současně zvláštní formou vícenásobného hlasu, který má více variant – např. limitovaný hlas, kumulativní hlas, dvojitý hlas. Limitovaný hlas dává voliči k dispozici počet hlasů nižší než počet přidělovaných mandátů. Při kumulativním hlasu má volič možnost dát jednomu kandidátovi více nebo i všechny své hlasy. Dvojitý hlas znamená, že volič má k dispozici jeden hlas pro výběr kandidáta v jednomandátovém volebním obvodu a druhý hlas pro volbu kandidátní listiny ve více mandátovém volebním obvodu (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 55-57).

Dle zákona se uplatňuje pravidlo preference dle volebního výsledku ve skupině kandidátů. Ti, kteří překročí stanovenou 10% hranici nad průměrný počet hlasů příslušné kandidátní listiny, mají nárok na mandát v pořadí dle výše volebního zisku. Pořadí dalších kandidátů se řídí pořadovým číslem kandidáta bez ohledu na počet obdržovaných preferenčních hlasů.

Výpočet hlasů na kandidátní listiny

$$\frac{\text{počet hlasů nutný pro postup na první pozici kandidátní listiny}}{\geq 100 \%} * \frac{\text{počet hlasů získaný volební stravou}}{\text{počet kandidátů na kandidátní listině}}$$

(Čmejrek, Bubeníček, Luhanová, 2006, s. 125)

Volební klauzule

Uzavírací klauzule byla v českém komunálním volebním systému zavedena v roce 2001. Zákonem stanovená 5% výše z celkového počtu hlasů ve volbách, poděleného voleným počtem členů zastupitelstva a vynásobeného počtem kandidátů strany, určuje hranici, kterou musí překonat politický subjekt, aby byl zařazen do procesu rozdělování mandátů (Balík, 2009, s. 98).

Volební klauzule má redukční funkci a jejím určitým rizikem je, že může docházet k omezování politické soutěže a k zabránění přístupu nových politických subjektů do zastupitelských orgánů (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 63).

Volební formule

Ve volbách do zastupitelstev obcí se v České republice se používá matematický výpočet na základě, kterého se převádějí volební výsledky na mandáty. V současnosti se používá d'Hondtova metoda, podle níž se celkový odevzdaný počet platných hlasů pro volební stranu dělí postupně čísly 1,2,3,..., n (n představuje počet volených členů zastupitelstva). Takto vypočítané podíly se postupně seřadí podle velikosti až do celkového počtu mandátů, které mají být ve volbách přiděleny. Za každý podíl obsažený v početní řadě získá kandidátní listina jeden mandát.

Pokud některý z kandidátů volební strany získá o nejméně 10 % více hlasů, než je vypočítaný průměrný počet hlasů připadajících na jednoho kandidáta v rámci dané volební

strany, postupuje v kandidátní listině na první místo. Jestliže je takových kandidátů více, určí se jejich pořadí podle počtu hlasů, které získali (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 63).

3.3 Lokální stranické systémy

3.3.1 Politické strany

Politické strany mají v zastupitelské demokracii významnou úlohu, která spočívá ve zprostředkování mezi občany a politickou mocí. Politické strany jsou hlavním prostředkem participace občanů na demokratickém procesu. Ve stranických řadách se sdružují politicky aktivní občané, které mají stejné názory, zájmy a cíle. Ve volbách se strany snaží získat co největší podíl na státní a veřejné správě, hájí zájmy svých stoupenců a uskutečňují jejich cíle. Politické strany představují důležitý nástroj integrace společnosti a v souhrnu odrážejí politickou vůli lidu. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 65)

Komparace výsledků voleb do zastupitelstev obcí ukazuje, že úloha politických stran v lokální politice závisí především na velikosti obce. Česká republika představuje velice zajímavý případ, vyznačuje se hustým a značně roztráštěným osídlením s velkým množstvím malých venkovských obcí. Po roce 1989 se celkový počet obcí zvýšil o polovinu.

V ČR má čtvrtina obcí méně než 200 obyvatel téměř 60% obcí má méně než 500 obyvatel. V polovině evropských států neexistuje obec s méně než tisíci obyvateli, v ČR se počet takových obcí blíží 80% z celkového počtu obcí. Téměř 90% obcí ČR má méně než 2000 obyvatel. Velkých měst s počtem obyvatel přesahujícím 50 000 je jen 21 a měst, jejichž počet překročila 100 000, napočítáme pouze pět.

Ve velkých městech je úloha politických stran téměř stejná jako v politickém procesu na národní úrovni. Většinu mandátů v zastupitelstvu si rozdělili strany zastoupené v poslanecké sněmovně, Politické spektrum doplňují neparlamentní a regionální politické subjekty, jejich pozice jsou však obvykle marginální. V menších městech je dost rozdílné rozložení sil. Přivádí nás to k dalšímu závažnému rozdílu mezi většími městy a malými obcemi. Ve větších městech působí kromě lokálních a regionálních politických subjektů

zpravidla i všechny parlamentní strany v menších obcích jsou většinou politické strany často optickým klamem.

Pokud jde o parlamentní, celostátně působící strany v obcích do 2000 obyvatel setkáváme se zpravidla s neúplným politickým spektrem politických stran. V nejmenších obcích do 1 000 obyvatel většinou nejsou žádné politické strany, působí tam jenom nezávislí a jejich sdružení.

V politickém procesu záleží na vzdálenosti mezi občanem a volenými politickými orgány. Uvažujeme-li o obcích a regionech jako o politickém prostoru, pak vzdálenost mezi občany a volenými politickými orgány patří k jeho charakteristickým parametrům. V malých obcích dovoluje voliči, aby se rozhodoval spíše podle osobních sympatií ke kandidátovi než podle politických stran. Stranická příslušnost komunálních politiků se může stát přítěží. (Čmejrek, 2008, s. 60-62)

3.3.2 Nezávislí kandidáti a jejich sdružení

Nezávislí kandidáti sami vytvářejí kandidátní listiny, kandidují jako jednotlivci, nebo jako místní sdružení nezávislých kandidátů. Tento typ politických subjektů představuje jeden z charakteristických rysů české lokální politiky. Nezávislí kandidáti a jejich místní sdružení vyhovují specifickým rysům politického procesu na lokální úrovni v podmínkách České republiky. Zde se jedná zejména o charakter sídelní struktury, která se vyznačuje velkým množstvím malých venkovských obcí a menších měst.

U sdružení nezávislých kandidátů se nepředpokládá organizační stabilita a kontinuita politického působení, ale můžeme se setkat se stabilně fungujícími sdruženími v těch případech, kdy jsou založeny na stabilně fungujícími sdruženími, kdy jsou založeny na strukturách, jejichž účel je jiný než politické angažmá. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 75-75)

3.4 Charakter lokální politiky koalice, konfliktní linie

3.4.1 Teorie koalic na lokální politice

Jedním ze základních předpokladů teorie koalic je racionální chování aktérů usilujících o dosažení cíle, v závislosti na americké a evropské tradici teorie koalic office seeking (zisk maximálního podílu postů v exekutivě) nebo policy seeking (prosazení politického programu). Aplikace teorie koalic na lokální politiku krajně problematizuje fakta, že lokální aktéři usilují o dosažení většího počtu rovnocenných cílů, což může vést k paralelní existenci několika her a cílů v rámci jediného politického systému. Jednotlivé cíle mohou být rozvrstveny následujícím způsobem:

1. zastoupení v exekutivě, prosazení programu – zde se jedná o racionální cíl definovaný teorií koalic. Aktéři usilují o dosažení tohoto cíle, jsou při tom konfrontováni s nestandardní situací, kdy část účastníků hry sleduje cíle jiné.

2. prosazení cílů zájmových skupin – v tomto případě dochází k prolínání politických aktérů a zájmových skupin, které je umožněno menší časovou i politickou náročností spojenou s výkonem funkce zastupitele obce. V lokální politice tak v malých obcích zájmové skupiny jako např. sportovci nebo hasiči nezřídka volí strategie dosažení a vykonávání moci.

3. společenské vyžití – určitá část aktérů na lokální úrovni nemusí představovat ani zájmovou skupinu, ani nemusí být vymezena cílem získat a vykonávat moc. Tito aktéři chápou funkci zastupitele nezřídka jako adekvátní ke svému společenskému postavení, případně jako čestnou povinnost. V případě seniorů či žen na mateřské dovolené může být v některých případech výkon funkce zastupitele spojen zejména se společenským vyžitím. Pro jistou část aktérů může být nejpodstatnějším atributem výkonu jejich funkce posazení v restauraci po jednání zastupitelstva či rady. V případě překrývání několika her nastíněných výše je aplikace teorie koalic znemožněna a zároveň je zde zpochybněn předpoklad racionálních cílů politických aktérů.

Nejproblematictější premisou teorie koalic je v našem kontextu pojetí politických stran jako unitárních aktérů. Otazník visící nad tímto předpokladem představuje zejména absence stranických struktur v nejmenších obcích spojená s individualizovaným pojetím

politiky, absence funkčních atributů politických stran ve středně velkých obcích vážících se často na spolkovou bázi politických stran, případně nízká míra stranické disciplíny v malých i středně velkých obcích. Politické strany však mohou být za účelem aplikace teorie koalic nahrazeny tzv. jádry.

Jádra představují provozovanou či koordinovaně postupující skupinu politických aktérů, která zpravidla jednociferný počet členů. Toto jádro se může překrývat s institucí mimo daný politický systém (sportovní oddíl, firma, kulturní dům či škola) a může působit v rámci formálně existující politické strany. Velice často se setkáváme s dobrými vztahy mezi jednotlivými jádry navzájem, zatímco vztahy mezi jednostranickým jádrem a zbytkem kandidátní listiny může být chladnější. Jedním z nejcharakterističtějších znaků jader je jejich dlouhá životnost, která zpravidla přesahuje délku života stranických organizací. (Jüptner, 2006, s. 111-113)

3.4.2 Konfliktní linie v lokálních politických spektrech

Pro označení konfliktní linie, štěpení nebo rozpory do české politologické literatury využívá anglického pojmu *cleavages*. Jedná se o konflikt proti sobě jdoucích zájmů dvou různých skupin, které ve společnosti zastávají protichůdné zájmy. Kolem těchto skupin se mohou formovat politické subjekty a své zájmy mohou přenášet na vyšší politickou úroveň. Vzájemné vztahy se podílí na tvorbě a mechanismu stranického systému. Ve společnosti může konfliktních linií existovat více a mohou se vzájemně překrývat. K formování stranického systému může přispět vzájemný konflikt, musí mít trvalejší charakter a představovat tak politický problém, který profiluje politické strany. Rozdíl mezi skupinami může být ideologický, etnický, sociální, národnostní, geografický apod.

V české společnosti, jejíž sociální, národnostní či etnickou strukturou lze považovat za poměrně homogenní. Konfliktní linie převládají v socioekonomickém prostředí, kde dochází k ideologickému rozporu pravice vs levice. Komunální politika nebývá ideologicky vyhraněná, konflikty tohoto typu zde nenacházejí velký prostor. Někteří autoři jako nejfrekventovanější zdroj „politických sporů“ vidí spíše osobní vztahy, než zásadní protiklad ideologických přesvědčení místních politických subjektů. (Čmejrek, Bubeniček, Čopík, 210, s. 125-126)

Konfliktní linie mohou mít podobu např. geografického rozporu, kde se do konfrontace dostává centrum vs. periferie, toto vyplynulo z výzkumu politických systémů u malých obcí. Konflikt, může vzniknout i na bázi rivality rodinných klanů dlouhodobě žijících v obci, tento typ konfliktu nabývá historického charakteru a rozpory bývají trvale zakořeněny. (Bubeníček, 2010, s. 86)

Existuje celá řada konfliktních linií štěpení ve venkovských obcích, ovšem tyto malé obce je nevnímají jako zdroj politického rozporu. Venkovské obce odmítají „politikaření“ a považují jej za něco škodlivého. V nejmenších obcích se řešení těchto rozporů a štěpení rozumí jako úkol starosty obce, který musí vytipovat vhodné kandidáty do svého zastupitelstva obce (Čmejrek a kol., 2009).

Konfliktních linií štěpení může být ve společnosti i více a mohou se dokonce různě křížit (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010). Politologové v rámci komunální politiky se shodují na teorii, že čím menší je obec, tím je také menší ideologický prostor pro politické rozpory či konflikty. V malých obcích lze politické rozpory hledat spíše v osobních vztazích (Jüptner, 2004).

3.5 Teoretické přístupy koalic

3.5.1 Teoretický přístup dle Stanislava Balíka a Blanky Říhové

Z teorie koalic Williama H. Rikera (představitel americké tradice teorie koalic) vychází teoretický přístup a definuje dva základní druhy koalic: minimálně vítězná a velká koalice. Pro charakteristiku minimálně vítězných koalic William H. Riker uvedl dvě základní podmínky: dvě a více stran, které mají nadpoloviční většinu mandátů a neexistence nadbytečného člena tak, že v případě ztráty koaličního partnera již nemá koalice nadpoloviční většinu. Důvodem vzniku minimálně vítězných koalic je racionální jednání strany jako unitárního aktéra směrem k maximalizaci zisku s co nejmenšími náklady. (Riker, 1962, s. 32-46). Tato koalice pak může mít dvě základní formy – koalice s nejmenším počtem mandátů (minimum size coalition) a koalice s nejmenším počtem členů. Všechny ostatní koalice, které nesplňují výše stanovenou charakteristiku, jsou pak označovány jako tzv. velké. (Balík, 2009, s. 36-37). „Minimálně vítězná“ koalice se formuje, pokud se zároveň a prioritně prosazuje princip kvalitativní, tj. kritérium blízkého

programu a podobných politických preferencí „příbuzných“ stran. Bývá tedy zvykem, že se kabinet sestavující strany, které mají podobný náhled na spravování obce a řešení těch či oněch konkrétních problémů. Strany, které rozděluje velká vzdálenost ideologická i praktická, se zpravidla spojují jen tehdy, když dochází k ohrožení demokratického uspořádání zevnitř (antisystémové strany) či z vnějšku (agrese). Z toho vyplývá, že koaliční tvar vlády je v zavedených demokraciích něčím běžným, jednak že ve standartních podmínkách se formují zpravidla koalice minimálně vítězné, spojené ve smyslu blízkosti programu.

Dle teorie paní Říhové jsou důvody vedoucí k vytváření minimálních vítězných koalic v kontextu teorií racionální volby, podle níž je pro politické aktéry prvořadou hodnotou vládnout. Volby a posty v legislativě jsou prostředkem jak dosáhnout cíle. Snaha politických stran maximalizovat zisk obsazením co největšího počtu křesel za co nejvýhodnějších podmínek je pokládána za hlavní důvod vzniku minimálních vítězných koalic. Dělit se o omezený počet exekutivních postů s někým, jehož hlasy nejsou pro získání většinové podpory nutné, se v kontextu této úvahy jeví jako neracionální. Minimální vítězná koalice je proto pokládána za základní, obecnou normu, všechny ostatní typy koalic (vlád) jsou pokládány za deviantní.

Minimální vítězná koalice je spíše okrajovým řešením pro teorie zdůrazňující význam politických zájmů a programů v boji o hlasy voličů. Příliš riskantní je vystavovat vládu trvalému nebezpečí, mohlo by dojít ke ztrátě legislativní většiny při sebemenších neshodách mezi koaličními partnery.

Minimální vítězné koalice jsou většinou vlády dlouhodobé, vyskytuje se především tam, kde je menší počet politických stran.

Slabostí koncepce minimální vítězná koalice je, že s její pomocí nelze specifikovat, jaká vláda bude po volbách vytvořena. Jedná se o příliš obecný a jednoduchý koncept. Tento koncept nabízí mnoho možností a variant, které se od sebe výrazně liší, aby bylo možné výběr zúžit, musí se ke konceptu minimální vítězná koalice připojit další kritéria:

Kritérium velikosti - hlavní důraz je kladen na maximalizaci moci, je nejuvhodnější, nejvíce odpovídá konceptu racionality - ta minimálně vítězná koalice, která má nejnižší počet mandátů v legislativě. (Riker, 1962)

Kritérium počtu členů - klade důraz na efektivnost a životaschopnost minimální vítězné koalice. Vychází z názoru, čím je počet členů koalice nižší, tím méně třecích ploch v koalici existuje a tím menším tlakům je koalice vystavena. V koalici s menším počtem členů je snazší vyjednávat. Šance takové minimální vítězné koalice na udržení potřebné legislativní většiny jsou výraznější. Pokud je racionalita vytváření koalic spojena s důrazem na počet členů koalice, jeví se jako nejpravděpodobnější ta minimální vítězná koalice, která má co nejméně členů.

Kritérium ideologické (programové) vzdálenosti - toto kritérium vnáší do koncepce minimální vítězné koalice hledisko programové orientace a ideologických preferencí koaličních partnerů. Výhodnější se jeví koalice, které spojují strany hlásící se k podobným programům a snaží se prosadit obdobné cíle. Dochází zde ke konfliktům, proto je méně výhodná. Nejpravděpodobnější bude tedy ta z možných minimálních vítězných koalic, jejíž členové k sobě budou mít nejbliže.

Kritérium kombinující počet koaličních partnerů a jejich ideologickou orientaci - ke vzniku životaschopné a účinné vítězné koalice dochází tak, že se pouze spojí ti stráničtí, kteří k sobě mají ideologicky a programově nejbliže. Po dosažení většinové podpory v legislativě, skončí přijímání členů. Nemusí být nutně minimálně vítěznou koalici. Většinou se jedná o malou stranu, plní funkci spojence mezi ideologicky vzdálenějšími, ale pro koalici nezbytnými většími stranami.

U tzv. velké koalice (surplus majority coalition, oversized cabinet) je minimálně jeden nadbytečný člen a z hlediska teorie racionální volby se jedná o „deviantní přístup“, jelikož z nadbytečného člena nemá koalice žádný prospěch, ba naopak může pro ni znamenat určitou zátěž. Přesto však takové případy existují a objevují se zejména v případech, kdy strany dbají na jejich vazby či programové zájmy nebo v případech, kdy není na dostatečné úrovni stranická disciplína. (Říhová, 2000, s. 133-135)

Přes spornost logiky vytvářet velké koalice nejsou tyto případy v politické praxi okrajové. Můžeme se setkat se situacemi, kdy jasný vítěz voleb, vytvoří koalici, a to bez ohledu na nadbytečnost legislativních postů, které tím získá. Nedostatek stranické disciplíny je třeba vyvážit, a to za cenu zapojení nadbytečných partnerů do koalice.

Stranické vůdce mohou motivovat k vytváření tohoto typu exekutivy, jsou specifické legislativní okolnosti (chystané ústavní změny, vyžadující souhlas kvalifikované většiny) či ad hoc kritéria (vytváření vlády „národní jednoty“ za výjimečných okolností). Pro vysvětlení k interpretačním zdůrazňujícím význam tvorby „politického výstupu“. Jsou dvě interpretační východiska. První zdůrazňuje charakter stranického systému, druhý klade větší důraz na společenský kontext, v němž takové koalice vznikají, tedy na politickou kulturu.

Pro interpretaci zdůrazňující význam politického programu při vytváření koaličních vlád tak tyto velké koalice nejsou problematickým jevem, neboť větší počet partnerů nemůže ohrozit hlavní cíl, a to celospolečenský zájem. (Říhová, 2010, str. 136). Velká koalice nabízí i jistou politickou stabilitu. Protože má pohodlnou většinu a ostatní strany ji nemohou sesadit, může vládnout bez vážných hrozeb. Pokud se takové vládnutí opírá o rozumný program, může být vláda velké koalice nakonec přínosem.

Podle pana Balíka, velká koalice představuje spolupráci dvou dominantních, ideově protikladných aktérů. Tato kolace může v určitých případech spolupracovat s jinými, s menšími středovými subjekty. V opozici se vyskytují alespoň dva aktéři, kteří jsou ideově nesourodí. Velká koalice velmi často vychází ze snahy zvětšit co nejvíce podporu v legislativě s cílem co nejvíce marginalizovat opozici a zklidnit veřejné mínění. Velká koalice většinou bývá dvoučlenná, není to však nutnou podmínkou. (Balík, 2009, s. 192)

K nevýhodám velkých koalic patří i dočasné potlačení zdravé opozice. To může paradoxně nakonec strany, které v opozici zůstanou, notně posílit. To by samozřejmě nevadilo, kdyby opozice sestávala ze stran jenom demokratických. Představa, že by se hlavní opoziční stranou stala KSČM, je ovšem nepřiliš lákavá. Americká tradice je zaměřená pouze na tzv. office seeking (obsazení mandátů). Tradice eropská je zaměřená tzv. policy seeking, což znamená, že primárním cílem strany není zisk mocenských postů,

ale prosazení programových bodů. Do evropské tradice teorie koalic se právě z tohoto důvodu dostali i programové dimenze, čímž logicky dochází k rozšíření počtu druhů koalic, kde se objevuje například koncept minimální vítězné ideově propojené koalice.

Do jisté míry zjednodušující se Stanislav Balík rozhodl doplnit ne vždy platnou kategorizaci. V daném politickém systému poukazuje na míru soutěživosti, ale nezohledňuje politickou kulturu v dané zemi. Základní kategorizaci teorie koalic aplikovat na české prostředí, jak sám uvádí: „*Zkoumáme-li typy koalic, nezajímají nás nikdy samy o sobě, ale v kontextu, v němž vznikly a fungují, jsou výpovědí o politickém systému, resp. o jeho politické kultuře.*“ (Balík, 2009, s. 188) Koalice můžeme třídit dvouúrovňově, přičemž zmíněné dělení označíme za třídu koalice, která je založená na počtu aktérů (resp. jejich mandátů). Druhou úrovní je typ založený předně na ideové vzdálenosti prvků uvnitř systému, následně také na počtu aktérů (respektive mandátů). Obě třídy koalic se pojí s různými typy.

Pouze ke třídě minimální kolice lze připravit typ:

- Minimální vítězné ideově propojené
- Minimální vítězné ideově nepropojené

Pouze ke třídě nadměrné koalice pak lze přiřadit typy koalic:

- Nadměrně ideově propojené
- Nadměrně ideově nepropojené
- Široké
- Všestranné

Pouze jeden typ koalice lze přiřadit k oběma třídám a to koalice velké.
počet hlasů získaný volební stravou počet hlasů získaný volební stravou

Schéma č. 1 Třídy a typy koalic

Třída koalic	Typ koalic
Minimálně vítězná (nejmenší počet mandátů, nejmenší počet členů)	minimálně vítězná ideově propojená minimálně vítězná ideově nepropojená
nadměrná	Velká nadměrně ideově propojená nadměrně ideově nepropojená široká všestranická

Komunální politika, strana 189

Minimální vítězná ideově propojená koalice

Minimální vítězná ideově propojená koalice má tolik mandát kolik je potřeba k většině a ideologicky k sobě mají všichni aktéři nejbliž. Tento typ můžeme z hlediska teorie racionální volby považovat za nejlogičtější řešení a zároveň se aktéři snaží maximalizovat svůj politický vliv. Tento druh koalice nejvíc podporuje soutěživost stranického systému, protože dává voličům naději na dosažení změny. (Balík, 2009, s. 190)

Minimální vítězná ideově nepropojená koalice

Minimální vítězná ideově nepropojená koalice je velmi zvláštním typem koalice, která disponuje s nejmenším možným počtem mandátů postačujících k většině, která však není ideově propojená, kterou tvoří z části subjekty z opačných částí politického spektra. (Balík, 2009, s. 191) Takový typ koalice je tvořen stranami z opačných konců politického spektra a zároveň mimo koalici zůstává alespoň jeden středový subjekt. Příkladem může být koaliční spolupráce ODS a ČSSD.

Nadměrně ideově propojená koalice

Pro fungování nadměrně ideově propojené koalice jsou podstatné dvě skutečnosti. První skutečností je, že v koalici je přítomen alespoň jeden nadbytečný člen, než by potřebovaly k dosažení většiny, a zároveň se na koalici podílejí strany ideově příbuzné.

Ideová příbuznost participujících subjektů je nutností a zároveň druhou podmínkou. Pro vznik takovéto koalice dle Stanislava Balíka existuje několik důvodů: institucionální nastavení daného politického systému (potřeba nadpoloviční většiny hlasů pro většinu rozhodnutí), pouze nejtěsnější většina minimální vítězné koalice a koordinovaný postup opozice, pragmatičnost dominantní vítězné politické strany, ze strachu nátlaku menšího aktéra v koalici. (Balík, 2009, s. 192-193) Stanislav Balík také uvádí, že: „Jedná se o zvláštní typ koalice, s nímž česká politologie dosud nepracovala.“ (Balík, 2009, s. 44).

Nadměrné ideově propojené koalice mají alespoň o jednoho člena více, než by potřebovaly k dosažení většiny v parlamentu, a zároveň se na koalici podílejí strany ideově příbuzné. Nadměrné ideově nepropojené koalice jsou výjimečným typem a jsou blízké koalicím širokým (viz níže) a velkým. Také se na nich podílí nejméně jeden nadbytečný subjekt, ovšem strany nejdou ideově příbuzné.

Nadměrně ideově nepropojená koalice

Nadměrně ideově nepropojená koalice je velice podobná minimální vítězné ideově nepropojené koalici, až na přítomnost jednoho nadbytečného člena. Odlišuje se tím, že tuto koalici tvoří ideově vzdálení členové. Často bývá její existence debatována v souvislosti se zaměřováním široké a velké koalice. (Balík, 2009, s. 194). Nadměrné ideově nepropojené koalice jsou výjimečným typem a jsou blízké koalicím širokým (viz níže) a velkým.

Široká koalice

Široké koalici je definována jako koalice, kde se spojují téměř všechny relevantní politické síly, mimo koalici zůstává jeden relevantní politický partner (obvykle z ideologických důvodů). Koalice má většinou více než dva členy a je ideologicky nesourodá, tento typ koalice je označován jako „druhou koalici“. Jeden relevantní politický subjekt zůstává v opozici, který je většinou nezapojen z ideologických důvodů (může se například jednat o antisystémové strany). Motivem vzniku je snaha o zapojení co největšího množství do společné zodpovědnosti, ale existují důvody, proč na něm právě jeden subjekt participovat nemůže. Ne všechny široké koalice jsou však stejně motivovány. (Balík, 2009, s. 194-195)

Všestranická koalice

Posledním typem koaličního uspořádání je všestranická koalice, kde se nachází zastoupení všech relevantních politických stran. Podle Stanislava Balíka je mnoho důvodů, proč všestranickou koalici strany sestavují. Předpoklad vítězné strany je jeden důvod, že se političtí oponenti budou chovat stejně po příštích volbách a také v případě jejich výhry, vytvoří všestranickou koalici. Na komunální úrovni je tento typ koalice chápán jako výraz pospolitosti a jednotnosti obce, aby se předešlo případným sporům. (Balík, 2009, s. 194-195)

3.5.2 Teoretický přístup Petra Jüptnera

Hlavním bodem práce Petra Jüptnera je definice všech ekvivalentních vztahů mezi centrální a lokální úrovní. Rovněž se zabývá problematikou unitárnosti politických stran, která je jedním z předpokladů a zároveň definuje teorie koalic. Tento předpoklad úplně neplatí pro komunální politiku: „V komunální politice mohou hrát velice významnou roli osobní vztahy, konkrétně názor na zručnosti, schopnosti a povahové předpoklady jednotlivých kandidátů na starostu.“ (Jüptner, 2004, s. 44) Na komunální úrovni jsou politické strany rozděleny na kategorie: etablované – ODS, ČSSD, KSČM a KDU-ČSL, regionální strany, univerzálně – komunálními stranami a lokálně – komunální strany (Jüptner, 2004, s. 89) Problém unitárnosti politických stran, ale není jedinou překážkou „přenosu“ teorie koalic na komunální politiku. Obdobným problémem je ideologická základna politických stran. Na komunální úrovni je většinou velmi těžké zařadit politické strany na ideologickém spektru. (Jüptner, 2004, s. 82)

Velmi nutné je si při výzkumu české komunální politiky uvědomit její fragmentaci. V České republice je celkem 6 253 obcí, z toho 3 440 obcí do 500 obyvatel (55,01%) a jen 131 obcí s počtem obyvatel nad 10 000 (2,09%). Petr Jüptner přistoupil k rozdělení všech municipalit do tří (Jüptner 2001), respektive čtyř (Jüptner 2004) základní kategorie podle jejich velikosti v závislosti na počtu obyvatel. Dělení je následující: nejmenší obce, menší střední velikost obcí, větší střední velikost obcí a nejmenší města.

Tabulka č. 1: Velikostní rozměr obcí

Kategorie obce	Počet obyvatel
Malé obce	cca do 1 700
Menší střední obce	cca od 1 701 – 9 000
Větší střední obce	cca od 9 001 – 45 000
Velké obce	cca nad 45 000

Zdroj: Jüptner, 2006, s. 114

Nejmenší obce

Do kategorie nejmenších obcí spadají obce do 1700 obyvatel. V nejmenších obcích převládají koalice především neformální a všeobecné, kandidáti se nehlásí k žádné politické příslušnosti. (Jüptner, 2004, s. 84) Na kandidátních listinách politických stran jsou většinou nezávislí kandidáti nebo jako sdružení nezávislých kandidátů. V těchto obcích jsou vytvářeny koalice všech politických subjektů a jedná se především o nesoutěživé politické systémy. (Jüptner, 2004, s.85)

Menší střední obce

Menší střední obce jsou vymezeny počtem obyvatel mezi 1701 – 9000. V těchto typech obcí dochází ke zlomu ve vztahu nezávislých kandidátů a členů politických stran. Na této úrovni politické strany porázejí nezávislé kandidáty nebo jejich sdružení. Je nutné dodat, že klasické etablované politické strany jsou doplněny stranami regionálními, univerzálně-komunálními a lokálně-komunálními. V této kategorii bývá základním pilířem politických systémů „jádra“ zahrnujících několik aktivistů, která jsou doplňována „křovím“. Kandidáti, kteří spadají do kategorie křoví jsou na kandidátní listině zahrnuti zpravidla pro maximalizaci volebního zisku, aniž by měli skutečný zájem o zisk mandátu. Jádra mají podobu politické strany nebo nezávislého sdružení a jejich členská základna se pohybuje v rozmezí 1-30 členů. Politické systémy v této kategorii se často liší podle volebního období a může docházet ke střídání nesoutěživých a soutěživých systémů, avšak základní socio-ekonomické cleavages jsou zde patrné jen minimálně. (Jüptner, 2004, s. 90-91)

Větší střední obce

Kategorie větších středních obcí je definována počtem obyvatel mezi 9001-45000. Politické strany se v této kategorii objevují s registrovanými členy a počet kandidátů klesá úměrně velikosti obce, je potřeba splnit náročné podmínky pro kandidaturu. Proto se častěji objevují regionálně-komunální politické strany, které zaštiťují nezávislé kandidáty. V těchto obcích je nejčastějším modelem „polosoutěživý“ systém, který představuje sníženou míru soutěživosti v mezivolebním období a v němž exekutivních postů probíhá v souladu s výsledkem voleb (Jüptner, 2004, s. 92-93).

Největší obce

Kategorie největších obcí byla stanovena na 45000 obyvatel, politickým systémům jasně dominují politické strany a to od roku 2002, kdy výrazně zasáhly regionálně – komunální politické strany, je zde velká podobnost s parlamentní úrovní politiky. Politické systémy největších měst fungují na základě vláda versus opozice. Do povolebního jednání často zahajují nejvyšší špičky celostátního vedení politických stran. Pro největší obce je charakteristický „soutěživý model“. (Jüptner, 2004, s. 98)

3.6 Participace

Základním ukazatelem politické participace občanů je účast ve volbách. Volební účast v ČR od počátku 90. let, kdy byla skutečně vysoká, klesající tendenci, jak u parlamentních voleb, tak u voleb obecních. Vývoj volební účasti ve volbách do obecního zastupitelstva je ovlivňován nejen velikostí obce, ale i dalšími faktory. Veliký význam má charakter lokálního politického systému a jeho změny. Nízkou volební účast obvykle produkuje nesoutěživý systém, soutěživý systém jí naopak zvyšuje.

Jeden z aspektů participace občanů na politickém procesu představuje hlasování ve volbách. Dalším aspektem je zapojení občanů do činnosti politických stran a zájmových skupin, občanské iniciativy, různé formy vytváření veřejného mínění, aktivity územní samosprávy. Občanská participace může také nabývat protestních forem, jedná se o různé petice nebo akce občanského odporu. Tato akce může v některých případech vyústit až do vytvoření místního politického uskupení. V tomto případě to vyúští až do účasti ve

volbách, například v podobě vytvoření místního sdružení nezávislých kandidátů (Čmejrek a kol., 2009, (s. 25-28).

4 PRAKTICKÁ ČÁST

4.1 Základní charakteristika města Golčův Jeníkov

Město Golčův Jeníkov se nachází v kraji Vysočina při hranicích s Pardubickým a Středočeským krajem. Město Golčův Jeníkov spadá pod obec s rozšířenou působností Havlíčkův Brod, který je vzdálen 25 km jižním směrem. Krajské město Jihlava je od Golčova Jeníkova vzdáleno 50 km jižním směrem. Průměrná nadmořská výška města Golčův Jeníkov kolísá okolo hodnoty 370 metrů nad mořem. Území města se skládá ze 7 katastrálních území a zároveň částí obce (Golčův Jeníkov, Kobylí Hlava, Nasavrky, Římovice, Sirákovice, Stupárovice a Vrtěšice) a z 10 základních sídelních jednotek (Golčův Jeníkov, Kobylí Hlava, Nasavrky, Římovice, Sirákovice, Stupárovice a Vrtěšice, Dolík, Budka, Olšinky). Celková rozloha katastrálního území města činí 2 749 ha (www.golcuv-jenikov.cz). Počet obyvatel města Golčův Jeníkov k 1. 1. 2015 je 2 629 (z toho 1 280 mužů a 1349 žen) s průměrným věkem 42 let.

(www.scitani.cz)

Území města tvoří z 23 % lesy (624 ha), 8 % tvoří trvalé travní porosty (208 ha), 54 % orná půda (1496 ha) a 2 % tvoří zastavěné plochy (62 ha). Celkově se zemědělsky využívaná půda podílí na rozloze katastrálního území 67 % (1843 ha). Řešené území je z klimatického hlediska klasifikováno jako mírně teplá oblast - okrsek MT 5. Geomorfologicky spadá území města do Středolabské tabule, s výškami 250 - 370 m, jedná se o plochou pahorkatinu na svrchnokřídových slínovcích, spongilitech a pískovcích, z části na horninách permu, algonkia a krystalinika. Reliéf plošin, rovin, kotlin a nízkých říčních teras. Středolabská tabule se dále člení na Nymburskou Čáslavskou a Mělnickou kotlinu a Mrlinskou a Českobrodskou tabuli.

Na uvedeném výřezu mapy je znázorněna poloha města Golčův Jeníkov. Na mapě jsou vyznačené vesnice, které jsou součástí města Golčův Jeníkov: Kobylí Hlava, Nasavrky, Řimovice (Budka a Dolík), Sirákovice, Stupárovice, Vrtěšice.

Nejvýznamnější komunikací, procházející správním územím města se silnice I/38 spojující Havlíčkův Brod s Čáslaví.

4.1.1 Občanská vybavenost

Občanská vybavenost města Golčův Jeníkov vzhledem k její velikosti je dostačující. Město zřizuje mateřskou školu, základní školu s družinou a se školní jídelnou. Působí zde dětský lékař, praktický lékař a zubní lékař, gynekologie a jednou za týden dojíždí lékař ortopede. Občané zde mohou navštěvovat knihovnu, posilovnu, sokol, fotbalové hřiště. Ve městě je několik prodejen s potravinami, drogerie, květinářství, cukrárna s kavárnou, ovoce a zelenina, tabák, řeznictví, lékárna, restaurace s možností ubytování, pobočka České pošty. Na bezpečnost osob dohlíží Policie ČR. V obci je zařízen vodovod a kanalizace s čističkou odpadních vod.

4.1.2 Kulturní charakteristika

Každoročně se na Velikonoce koná Běh městem Jarmily Kratochvílové, která se stala v roce 1983 mistryní světa v běhu na 800 m (1:53,28) v Mnichově. Její rekord nebyl dosud překonán.

V roce 1984 se zrodil nápad ve svazu mládeže, v hlavě Michala Mádla, pořádat v Golčově Jeníkově silniční vytrvalecký závod. Několik mladých lidí nadšených pro atletiku si vzalo do hlavy, že tu založí tradici každoročního běhu na 15 km, na který budou zvat československé (časem snad i zahraniční) vytrvalecké špičky a závod se tak zařadí do významných sportovních akcí. A protože v té době město doslova žilo světovými úspěchy své slavné rodačky, bylo jasné, že závod musí být zaštitěn jejím jménem. Závodu se účastní již 15. rokem i sportovci z jiného kontinentu. Myšlenka mladých nadšenců pro atletiku se stala skutečností. Posledním vítězem běhu městem v mužské kategorii se stal Elisha Kiprotich SAWE z Keni (00:47:37) a v ženské kategorii běh ovládla Naděžda Trilinskaja z Ukrajiny (00:57:09).

Každoroční tradicí je ve městě pouť, která se koná na Svatou Marii. Tato tradice však postupně upadá. K této příležitosti zde vystupuje divadelní spolek, který se skládá převážně z dětí Základní školy. V odpoledních hodinách má připraveno vystoupení místní dechová kapela Golčovanka, která vystupuje na náměstí vedle radnice.

Město věnuje určitou pozornost a finance i občanům v důchodovém věku. Každoročně v místní sokolovně pro ně město připravuje ve vánočním čase posezení, kam je přizvaná k poslechu a k tanci dechová kapela a místní Základní škola má připravený program, kde žáci recitují básně a zpívají.

V kostele Sv. Františka Serafinského ve vánočním čase vystupuje místní pěvecký sbor, který se skládá ze žáků ZŠ a dospělých dobrovolných zpěvaček. Ke zpěvu doprovází známý orchestr z Hradce Králové.

Děvčata i chlapci mají možnost navštěvovat sbor dobrovolných hasičů, kteří se účastní mnoha soutěží a jsou v nich velice úspěšní. Kroužek, který je určen spíše pro děvčata, je aerobik. Tohoto kroužku se účastní i ti nejmenší z Mateřské školy a patří mezi

mě i chlapci. I v tomto kroužku se připravují pro cvičenky soutěže a různá vystoupení při každoročních akcích města Golčův Jeníkov. Nejdůležitější událostí je pro cvičenky aerobiku běh Jarmily Kratochvílové, kde děvčata předvedou předem nacvičené vystoupení.

Ve městě se v zimním období konají plesy, kde je pořadatelem pokaždé jiná společnost. Nechybí myslivecký ples, hasičský, městský, sportovní a poprvé pořádá ples firma Houfek, která ve městě působí již 20 let a v této firmě je zaměstnána většina občanů města.

4.2 Historická a kulturní charakteristika

Poprvé obec písemně zmiňuje kronikář Jarloch v polovině 12. století. Olomoucký biskup Jindřich Zdík, vzdělanec a přítel tehdejšího krále Vladislava II., se podle zápisu v kronice chystal slavit Vánoce v Jeníkově. Následující léto zemřel. Jako datum úmrtí Jindřicha Zdíka se obvykle uvádí 25. červen 1151, někdy 1150. Golčův Jeníkov už tedy musel existovat před tímto datem.

Většina středověkých sídlišť se rozkládala kolem kostela. Jeníkov má však hned dva. Kostel sv. Markéty se jeví jako významnější, neboť zde dlouhou dobu bývala fara. Podle dochovaných stavebních pozůstatků však vznikl až ve 14. století. Přesto není vyloučeno, že již dříve stával v těchto místech kostel či kaple. Ves však mohla ležet i níže, zhruba v jižní části dnešního náměstí, kde se ještě v roce 1650 nacházely ruiny kostela sv. Kříže. Kdo a kdy ho založil, historické prameny nesdělují. Rozhodně by však nepochodil, kdo by hledal Jeníkov v místě dnešního zámeckého areálu. Tady totiž stávala ještě v 17. století tvrz zvaná Staré opatství. Kolem ní se rozkládaly Zábělčice - samostatná ves s vlastním panstvem i vlastní historií, která s Jeníkovem splynula teprve o 400 let později.

V jednom ze soupisů, popisu diecese pražské zpracovaném z podnětu Arnošta z Pardubic v letech 1344 - 1350, se nachází také první nevyvratitelný písemný doklad o Jeníkově. O tehdejší existenci Jeníkova podává přesvědčivé důkazy rovněž August Sedláček. Uvádí, že ve 14. století byli patrony zdejšího kostela Ješek Talafous v letech

1359 až 1360 a Jan z Říčan s matkou Eliškou v letech 1369-1376. Z počátku 14. století se zde usazují první Židé.

V období husitských válek leží Jeníkov v centru politického dění. Historie městečka, jak se Jeníkov v pramenech z roku 1417 nazývá, ukazuje tedy jak kladné, tak záporné stránky husitství. V letech 1461 až 1580 je Jeníkov téměř nepřetržitě v držení Slavatů z Chlumu a Košumberka.

Panství Jeníkov zbohatlo a výrazně se rozrostlo připojením Zábělčic, které si ekonomicky vedly velmi dobře. Původně totiž patřily klášteru vilémovskému, později Trčkům z Lípy, jednomu z nejbohatších českých šlechtických rodů. Roku 1559 prodává Burián Trčka z Lípy a na Lipnici, podkomoří království českého, své zápisné dědiny, „totiž ves Choštišťany, ves Leškovice, ves Rybníček, ves Frýdnavu, ves Vahančice, ves Zábělčice,“ za 1067 a půl kopy grošů českých Mariáně Robmhákové ze Soutic. Ta učinila ze Zábělčic správní centrum svého panství. Vystavěla zde poplužní dvůr a dokonce zřídila i pivovar. Po sedmi letech kupuje od ní statek zábělčický tvořený šesti vesnicemi za 2 600 kop českých grošů Jiří Mnětický ze Mnětic. Do vlastnictví rodu Robmhápů se statek znovu vrací roku 1580, tentokrát jako dědičný. Václav Robmháp ze Suché a na Seči ho totiž od Rudolfa II. koupil. Téhož roku získal od Albrechta Slavaty z Chlumu a Košumberka městečko Jeníkov. Tehdy se poprvé obě panství spojila.

V průběhu třicetileté války bylo město sice několikrát vypáleno, právě císařský generál Martin Maxmilián Goltz však položil základy většiny zdejších historicky významných budov: tvrze, radnice, lorety, děkanství. Jeníkov ležící při zemské stezce byl pravděpodobně poprvé vypálen hned na počátku bojů. Kronika města hovoří o tom, že roku 1618 přitáhl generál Buquoy od Brodu přes Habry a Jeníkov k Čáslavi a položil se s vojsky u Bratčic. Naposledy byl Jeníkov vypleněn ještě roku 1639 švédským generálem Bannerem. V složité době kolem roku 1632 kupuje statek Jan Rudolf Trčka z Lípy. Tehdy náleželo k jeníkovskému panství městečko Jeníkov a 15 vesnic.

Znak města je popsán takto: Na modrém štítě žlutě orámovaném bílý kostel s věžičkou a červenou střechou se třemi okny a dveřmi černé barvy. Nad kostelem (po obou stranách věžičky) jsou žluté kalichy.

O vzniku erbu dosud žádné informace nebyly zaznamenány.

4.3 Věková struktura

Největší zastoupení ve městě Golčův Jeníkov má věková skupina 35 – 39 let, do níž spadá 218 obyvatel, a skupina lidí ve věku 30 – 34 let, kterých tu žije 164. Nejméně početné skupiny tvoří lidé starší pětadesátiletí (54) a dále věková skupina 80 – 84 let s 63 obyvateli. Vůbec nejpočetnější skupinu ve městě představují ženy ve věku 35 – 39 let, kterých tu žije 114. Více informací přináší následující tab. VII. Data pocházejí ze sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011 (Sčítání lidu, domů a bytů 2011).

Tabulka č. 2 Věková struktura obyvatel města Golčův Jeníkov

	0-14	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80 a více	Celkem
Golčův Jeníkov	375	138	327	422	337	390	334	189	117	2629
Pouze muži	185	71	168	215	169	202	149	83	38	1280
Pouze ženy	190	67	159	207	168	188	185	106	79	1349

Český statistický úřad

4.4 Vzdělanostní struktura

Charakteristika vzdělanosti města Golčův Jeníkov zahrnuje obyvatele starší 15 let, což je 2 254 lidí. Nejvíce obyvatel (504) dosáhlo základního vzdělání, po jehož dosažení

pokračovalo na střední škole zakončené výučním listem, tj. bez maturity. Na nástavbové vzdělání jich šlo pouze 29. Ve městě žije 61 obyvatel bez základního včetně nedokončeného vzdělání, v této kategorii převažují ženy (Sčítání lidu, domů a bytů 2011).

Tab. č. 3 Vzdělanostní tabulka obyvatel města Golčova Jeníkova

	Počet obyvatel starší 15 let	Základní vč. neukončeného	Střední s výučním listem	Střední s maturitou	Nástavbové studium	Vyšší odborné vzdělání	Vysokoškolské
Golčův Jeníkov	2254	61	504	395	29	28	134
Pouze muži	1095	21	318	208	14	5	71
Pouze ženy	1159	40	186	187	15	23	63

Český statistický úřad

4.5 Ekonomicky aktivní obyvatelé

Ve městě Golčův Jeníkov je přibližně polovina (1 303) obyvatel ekonomicky aktivních, z nichž je 1 160 zaměstnaných. Ostatní, v počtu 143, jsou nezaměstnaní lidé, kteří jsou řádně zapsáni na úřadu práce. Z celkového počtu 143 nezaměstnaných připadá 69 na muže a 74 na ženy.

Druhou polovinu obyvatel Golčova Jeníkova (1 249) tvoří osoby ekonomicky neaktivní. Sem náleží lidé pobírající starobní důchod, ostatní s vlastním zdrojem obživy, osoby v domácnosti, děti předškolního věku, ostatní závislé osoby, studující mládež a dalších 64 osob, u kterých ekonomická aktivita nebyla zjištěna.

Tab. č. 4 Ekonomická aktivita obyvatel města Golčův Jeníkov

	Celkem	Muži	Ženy
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo celkem:	1 303	712	591
V tom: Zaměstnaní	1 160	643	517
V tom: zaměstnanci			
zaměstnavatelé samostatně činní, pomáhající	1 083	614	469
pracující studenti a učni	12	7	5
pracující důchodci	37	22	15
ženy na mateřské dovolené	28		28
nezaměstnaní	143	69	74
v tom: hledající první práci	26	13	13

	ostatní nezaměstnaní	117	56	61
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo celkem:		1 249	529	720
V tom:	nepracující důchodci	636	256	380
	ostatní s vlastním zdrojem obživy	29	1	28
	osoby v domácnosti, děti předškolního věku, ostatní závislé osoby	195	81	114
	žáci, studenti, učni	389	191	198
Nezjištěno:		64	41	23

Zdroj: Vlastní zpracování (informace z ČSÚ)

4.6 Samospráva Města Golčův Jeníkov

Kronika města Golčova Jeníkova zachycuje přesné znění Vyhlášení c. k. místodržitele pro Království České ze 13. 2. 1913 č. 5/A-290 o povýšení městyse Golčova Jeníkova na město.

Golčův Jeníkov (německy Goltsch-Jankau) je město v okrese Havlíčkův Brod v kraji Vysočina, 25 km severozápadně od Havlíčkova Brodu. Součástí Golčova Jeníkova jsou i vesnice – Kobylí Hlava, Nasavrky, Olšinky, Římovice, Budka, Dolík, Sirákovice, Stupárovice, Vrtěšice.

Městský úřad Golčova Jeníkova se nachází uprostřed náměstí T. G. Masaryka 110.

Od roku 2014 je starostou města Vlastimil Marušák, kandidující za SNK – Otevřené město G. Jeníkov. Počet členů zastupitelstva ve městě Golčově Jeníkově je 15.

4.7 Charakter lokální politiky Města Golčův Jeníkov

Tato kapitola se zabývá politickým vývojem města Golčův Jeníkov počínaje rokem 1994, kdy v něm proběhly první svobodné komunální volby po pádu komunistického režimu. Volby do místního zastupitelstva se konaly a konají každé čtyři roky, tedy v letech 1998, 2002, 2006, 2010 a 2014, které jsou zároveň těmi posledními, jejichž výsledky tato diplomová práce zahrnuje.

4.8 Vývoj voleb do zastupitelstva od roku 1994 – 2014

Zhodnocení lokálního politického systému ve městě je založeno na analýze výsledků komunálních voleb. Data pro tuto práci byla čerpána z Českého statistického úřadu a jeho portálu volby.cz.

Město Golčův Jeníkov spadá do kategorie menších měst. V zastupitelstvu je nová strana „Strana nezávislých kandidátů – Otevřené město G. Jeníkov“ – 5 mandátů. ODS má mandáty. Faktem je, že ODS 16 let vládla městu, proto v posledních volbách došlo ke změně. V zastupitelstvu je KSČM s 1 mandátem, ČSSD má 2 mandáty, strana Sdružení občanů pro město 2 mandáty a KDU-ČSL pouze 1 mandát. Ve městě máme 15 zastupitelů, ale pouze jeden zastupitel má politickou příslušnost, zbývajících 14 členů je bez politické příslušnosti.

4.8.1 Volby do zastupitelstva v roce 1994 - 1998

K obnově obecního zřízení došlo v Golčově Jeníkově v roce 1990. První volby do obecních zastupitelstev proběhly v České republice, Golčův Jeníkov nevyjímaje, o čtyři roky později. Město bylo v té době vedeno Městským národním výborem.

Příložená tabulka č. 5 nabízí základní přehled výsledků komunálních voleb v Golčově Jeníkově pro rok 1994. Rozdělovalo se 15 zastupitelských křesel, o něž soupeřilo 61 kandidátů. V tomto roce bylo ve městě 1 947 občanů s pasivním právem, svou možnost participace využilo 1 545 občanů, což činí 79,35%. Volební účast byla nejvyšší v historii města.

Tabulka č. 5 Komunální volby v Golčově Jeníkově v roce 1994

Celkové množství kandidátů	Velikost zastupitelstva	Množství oprávněných voličů	Skutečná účast ve volbách	Procentuální účast ve volbách
61	15	1 947	1 545	79,35

Internet-Český statistický úřad

Ve volbách v roce 1994 mohli voliči vybírat celkem z pěti kandidátních listin, jak vidíte v tabulce. V první kandidátní listině je zastoupena Občanská demokratická strana (31,12%), která získala 5 mandátů. Druhou kandidátní listinu představuje LSNS (29,84%) s 5 získanými mandáty. Třetí kandidátní listinou je KSČM (21,01%) se 3 mandáty. Čtvrtou kandidátní listinou je KDU-ČSL (15,07%), která získala 2 mandáty. Pátou kandidátní listinou jsou NK, kteří jsou bez mandátů. V tomto roce se nepodařilo pouze straně nezávislých kandidátů naplnit kandidátní listinu. Jinak byly plně obsazeny všechny kandidátní listiny.

Tabulka č. 6 Kandidátní listiny Města Golčův Jeníkov za rok 1994

Kandidátní listina		Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů	Ženy	Rada obce	Ženy
		abs.	v %					
1	ODS	6 209	31,12	15	5	1	3	
2	LSNS	5 954	29,84	15	5	1	2	
3	KSČM	4 191	21,01	15	3			
4	KDU-ČSL	3 007	15,07	15	2			
5	NK	589	2,95	1	0			

Zdroj: ČSÚ – volby.cz

V roce 1994 se do zastupitelstva dostalo z první kandidátní listiny 5 členů z ODS. Z Liberální strany národně sociální se do zastupitelstva také dostalo 5 členů. KSČM na třetím místě kandidátní listiny získala 3 mandáty. Čtvrtá strana na kandidátní listině KDU-ČSL získala v zastupitelstvu dva mandáty. Obecní zastupitelstvo je základním orgánem obce a jako takové má svá práva i povinnosti a pravomoci. Za všechny lze jmenovat třeba volbu starosty, který vzejde z řad zastupitelů. Většinou se stává, že v malých obcích a městech po „starostování“ nikdo příliš netouží. V roce 1994 byl zastupiteli jednohlasně zvolen pan Ing. František Popílek starostou města Golčův Jeníkov, jmenovaný byl bez politické příslušnosti a občané města mu dali 1 066 hlasů, což je 17,90%.

V tomto volebním období vznikla minimálně vítězná ideově propojená koalice (ODS a LSNS). Podle Stanislava Balíka má koalice tolik mandátů, kolik je potřeba k většině a ideologicky k sobě mají všichni aktéři nejblíže. (Balík, 2009, s. 190). Tuto

koalici můžeme nazvat pravicovou. Tato koalice podporovala drobné a střední podnikatele (např. pronájem nebytových prostor za přijatelnou cenu).

V tabulce se také poukazuje na podíl mandátů z pohledu pohlaví, pouze dvě ženy získaly možnost rozhodovat v zastupitelstvu (ODS, LSNS).

V tomto volebním období se podařilo plynofikovat město, dobudovat a uvést do provozu čističku odpadních vod. Podařilo se vybudovat skládku odpadů u Kobylí Hlavy, která sloužila městu Golčův Jeníkov a okolním obcím. Začla příprava výstavby obchvatu Golčova Jeníkova.

4.8.2 Volby do zastupitelstva 1998 - 2002

Počet kandidátních listin v komunálních volbách konaných v roce 1998 byl stejný jako v roce 1994.

V následující tabulce č. 7 jsou základní údaje pro rok 1998. Do zastupitelstva bylo voleno 15 členů, kteří byli vybráni ze 75 kandidátů. K tomu roku bylo ve městě 2 044 občanů s pasivním volebním právem, svou možnost participace využilo 1 138 občanů, což činí 55,68 %. Účast voličů byla o hodně nižší než v roce 1994.

Tab. č. 7. Komunální volby v Golčově Jeníkově v roce 1998

Celkové množství kandidátů	Velikost zastupitelstva	Množství oprávněných voličů	Skutečná účast ve volbách	Procentuální účast ve volbách
75	15	2 044	1 138	55,68

Internet-Český statistický úřad

Volené strany do zastupitelstva v roce 1998 byly zastoupeny pěti kandidátními listinami. První kandidátní listinu tvoří ČSSD (16,60%), která získala 2 mandáty. V druhé kandidátní listině je ODS (30,06%) s 5 mandáty. Na třetí kandidátní listině je KDÚ-ČSL (14,43%), která získala 2 mandáty. Čtvrté místo kandidátní listiny patří ČSNS (17,59%), která získala 3 mandáty. Na posledním místě kandidátní listiny, tedy pátém, se nachází KSČM (21,32%) se 3 mandáty.

Tabulka č. 8 Kandidátní listina Města Golčův Jeníkov za rok 1998

Kandidátní listina		Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů	Ženy	Rada obce	Ženy
		abs.	v %					
1	ČSSD	2 616	16,60	15	2			
2	ODS	4 738	30,06	15	5		3	
3	KDU-ČSL	2 274	14,43	15	2	1	1	
4	ČSNS	2 772	17,59	15	3	1	1	
5	KSČM	3360	21,32	15	3			

Zdroj: ČSÚ – volby.cz

V tomto roce byl zvolen zastupiteli nový starosta Ing. Kopecký Pavel (ODS), od občanů města získal 404 hlasů, což je 8,52%. Pracoval na Městském úřadě, zastával funkci místostarosty na poloviční úvazek ve volebním období 1994-1998. Ve svých 36 letech se ujal funkce starosty. Z 15 zastupitelů bylo 10 bezpartijních členů a ze zbývajících členů se jeden člen hlásí k politické straně ODS, jeden člen k ČSSD a tři členové k KSČM. Místostarostou byl zastupiteli zvolen pan Ing. Zadina Josef, který ve volbách získal 443 hlasů, což je 9,34%.

V tomto volebním období vznikla velká koalice, která se skládala ODS, ČSNS a KDU-ČSL. V případě odstoupení KDU-ČSL by stále měla koalice nadpoloviční většinu.

V tabulce se také poukazuje na podíl mandátů z pohledu pohlaví, jako v předešlých volbách pouze dvě ženy získaly možnost rozhodovat v zastupitelstvu (KDU-ČSL, ČSNS).

Ve volebním období 1998-2002 byl vybudován a otevřen silniční obchvat Golčova Jeníkova (2001). Zastupitelům se podařilo rekultivovat skládku Mastná Bába, plynofikace obce Olšinky, příprava stavebních parcel Za Pivovarem, oprava historické památky Goltzovy tvrže v Golčově Jeníkově, rekonstrukce kanalizace v ulici Vyšehrad, rekonstrukce kotelný ZŠ.

4.8.3 Volby do zastupitelstva v roce 2002 - 2006

Komunálních voleb v roce 2002 se opět účastnilo pět kandidátních listin, stejně jako v předešlých volbách.

Příložená tabulka č. 9 shrnuje výsledky voleb do zastupitelstva pro rok 2002. Pětasedmdesát kandidátů se ucházelo o 15 křesel městských zastupitelů. V roce 2002 bylo ve městě 2 090 občanů s pasivním volebním právem, svou možnost participace využilo 1312 občanů, což činilo 62,78 %.

Tabulka č. 9 Komunální volby v Golčově Jeníkově v roce 2002

Celkové množství kandidátů	Velikost zastupitelstva	Množství oprávněných voličů	Skutečná účast ve volbách	Procentuální účast ve volbách
75	15	2 090	1 312	62,78

Internet-Český statistický úřad

V roce 2002 vzniklo v Golčově Jeníkově pět kandidátních listin. Jednou z nich byla listina SNK-Pro Golčův Jeníkov (26,29 %) se 4 mandáty. Druhé místo kandidátní listiny patřilo ČSSD (14,66), která získala 2 mandáty. KSČM (15,77) bylo na třetím místě kandidátní listiny se 2 mandáty. Čtvrté místo obsadila na kandidátní listině ODS (30,61) s 5 mandáty. Pátou a poslední kandidátní listinou tvoří KDÚ-ČSL (12,67), která získala 2 mandáty.

Tabulka č. 10 Kandidátní listina Města Golčův Jeníkov za rok 2002

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů	Ženy	Rada obce	Ženy
	abs.	v %					
1	SNK GJ	4 759	26,29	15	4	1	
2	ČSSD	2 653	14,66	15	2	1	1
3	KSČM	2 855	15,77	15	2	1	
4	ODS	5 541	30,61	15	5	2	3
5	KDÚ-ČSL	2 294	12,67	15	2	1	1

Zdroj: ČSÚ – volby.cz

Po volbách 2002 se utvořila dvě uskupení. První uskupení SNK - Pro město G. Jeníkov (4 mandáty), ČSSD (2 mandáty) a KSČM (2 mandáty). Druhé uskupení ODS (5 mandátů) a KDÚ-ČSL (2 mandáty). Pro zvolení starosty Ing. Kopeckého Pavla (ODS) bylo zapotřebí získat ještě jednoho koaličního spojence a tím byla ČSSD. Místostarostou byl opět zastupiteli zvolen Ing. Zadina Josef. Znovu klesl počet zastupitelů se stranickou příslušností, jeden člen ODS a jeden člen KSČM.

V tabulce se také poukazuje na podíl mandátů z pohledu pohlaví. V těchto volbách bylo značné navýšení počtu žen ucházejících se o rozhodování v zastupitelstvu, každou stranu zastupuje jedna žena, ODS dvě ženy. Většinou se jedná o ženy, které jsou ve městě známé a v občanech Golčova Jeníkova budí důvěru.

Tato koalice je minimálně vítězná ODS, ČSSD a KDÚ-ČSL. Byla založena na osobních a úzkých vztazích zastupitelů. ČSSD se tímto rozhodnutím jít do koalice s ODS a KDÚ-ČSL zkompromitovala a po dvě volební období nekandidovala, nebylo možné sestavit kandidátní listinu. Zastupitelka z ČSSD, která podpořila pana starostu, získala pracovní místo v Městské knihovně. Opět byl starostou města Golčův Jeníkov zvolen Ing. Kopecký Pavel.

Zastupitelům města Golčův Jeníkov se v tomto volebním období posaržilo zrekonstruovat kanalizaci v městské části Ráj a Obora, plynofikace v obci Římovice, dokončení opravy Goltzovy tvrže a vybudování chodníku v Mírové ulici.

4.8.4 Volby do zastupitelstva v roce 2006 - 2010

V roce 2006 počet kandidujících stran klesl na čtyři. ČSSD se v tomto volebním roce nepodařilo sestavit kandidátní listinu. Volební účast občanů města klesla o 11,7 %.

Tabulka č. 11 znázorňuje základní údaje o zastupitelstvu pro rok 2006. Znovu mělo 15 členů, kteří tentokrát vzešli z 60 kandidátů. V tomto roce disponovalo pasivním volebním právem 2 156 občanů města, ale k hlasovacím urnám jich dorazilo jen 1 101 (51,75 %).

Tabulka č. 11 Komunální volby v Golčově Jeníkově v roce 2006

Celkové množství kandidátů	Velikost zastupitelstva	Množství oprávněných voličů	Skutečná účast ve volbách	Procentuální účast ve volbách
60	15	2 156	1 101	51,07

Internet-Český statistický úřad

Rok 2006 nabídl čtyři kandidátní listiny. Jednu sestavila ODS (36,37%), tato strana získala 6 mandátů. Druhou kandidátní listinu tvořila KSČM (17,51%) se 3 mandáty. Třetí kandidátní listina patří KDÚ-ČSL (11,31%) s 1 mandátem. Čtvrté kandidátní místo patřilo straně Sdružení občanů pro město GJ (34,80%) úspěšnosti s 5 mandáty.

Tabulka č. 12 Kandidátní listina Města Golčův Jeníkov za rok 2006

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů	Ženy	Rada obce	Ženy
	abs.	v %					
1 ODS	5 595	36,37	15	6	1	2	
2 KSČM	2 694	17,52	15	3	1	1	1
3 KDÚ-ČSL	1 739	11,31	15	1	1		
4 SDO GJ	5 353	34,80	15	5	1	2	

Mandát získala z každé strany jedna žena a rovněž ze strany KSČM získala jedna žena křeslo v radě obce.

V tomto volebním období vznikla velká koalice ODS, KDÚ-ČSL, SO GJ. Pro zvolení stávajícího starosty chyběl jeden hlas. Ke změně nedošlo díky jedné zastupitelce z SO GJ, která nepodpořila změnu starosty a podpořila stávajícího starostu. Hlas stejné zastupitelky rozhodoval volbu starosty i v předešlém volebním období za stranu ČSSD. Tato událost potvrzuje osobní a úzké vztahy mezi zastupiteli. Tímto krokem byl zvolen opět pan Ing. Kopecký Pavel starostou města Golčův Jeníkov.

V tomto volebním období se podařilo vybudovat pečovatelský dům pro seniory. Dále byly vybudované chodníky v městských částech Za Pivovarem a U Mlýna. Dále se podařilo zateplit Mateřskou školu. Na hlavní silnici v městské části Obora byl vybudován kruhový objezd, který zklidnil provoz v dané části města.

Skládka komunálního odpadu u Kobylí Hlavy byla zakonzervována a zrekvizována a byla přeměněna na skládku biologického odpadu.

4.8.5 Volby do zastupitelstva v roce 2010 - 2014

Volební rok 2010 nepřinesl v Golčově Jeníkově příliš mnoho změn. O přízeň voličů znovu bojovaly čtyři politické strany.

V následující tabulce č. 13 je znázorněn základní přehled výsledků komunálních voleb v Golčově Jeníkově pro rok 2010. Do zastupitelstva bylo voleno 15 členů, kteří byli vybráni z 59 kandidátů. V tomto roce bylo ve městě 2 199 obyvatel disponujících pasivním volebním právem, ale využilo toho pouze 1 117 občanů, tedy 50,80 %.

Tabulka č. 13 Komunální volby v Golčově Jeníkově v roce 2010

Celkové množství kandidátů	Velikost zastupitelstva	Množství oprávněných voličů	Skutečná účast ve volbách	Procentuální účast ve volbách
59	15	2 199	1 117	50,80

Internet-Český statistický úřad

V roce 2010 se ve městě sešly čtyři kandidátní listiny. Jednu vytvořilo Sdružení občanů pro město GJ (34,05%), tato strana získala 5 mandátů. Druhou kandidátní listinu tvořila KDU-ČSL (15,01%) s 2 mandáty. Třetí kandidátní listina patří KSČM (14,93%) se 2 mandáty. Čtvrté kandidátní místo patřilo straně ODS (36,00%), která získala 6 mandátů.

Tabulka č. 14 Kandidátní listina Města Golčův Jeníkov za rok 2010

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů	Ženy	Rada obce	Ženy
	abs.	v %					
1 SO GJ	5 190	34,06	15	5		2	
2 KDU-ČSL	2 288	15,01	14	2	1		1
3 KSČM	2 275	14,93	15	2	1	1	
4 ODS	5 486	36,00	15	6	1	2	

Z vítězné strany byl opět zvolen pan Ing. Pavel Kopecký (ODS). Volební účast byla opět nižší. Pouze jediný člen se stranicou příslušnosti (ODS). Ostatní členové zastupitelstva byli bez politické příslušnosti. Zastupitelstvo zvolilo místostarostou pana Ing. Zadinu Josefa. V tomto volebním období poklesl počet žen ucházejících se o mandát,

pouze tři ženy za stranu SO GJ, KSČM, ODS. Do obecní rady byla také zvolena jedna žena z KSČM.

Vznikla velká koalice ODS, KDU-ČSL, SO GJ. Po těchto volbách nebyl problém pro starostu Ing. Kopeckého Pavla obhájit křeslo starosty. Měl podporu ODS a KDU-ČSL s osmi mandáty. KSČM a SO GJ nenavrhli protikandidáta.

V tomto volebním období byla zahájena výstavba nové části ZŠ. Byl vybudován sběrný dvůr, který slouží nejen městu GJ, ale i okolním obcím. Došlo k zakoupení nového moderního hasičského auta a zároveň zateplení a modernizaci hasičské sbornice. Úprava náměstí, kde vznikla klidová část a nová parkovací místa a modernizace ulic, které jsou spojeny s náměstím.

4.8.6 Volby do zastupitelstva v roce 2014

V roce 2014 se zvýšil počet kandidujících stran. Tentokrát se do voleb znovu zapojila ČSSD a SNK – Otevřené město G. Jeníkov. Před těmito volbami v malém městečku strana SNK – Otevřené město udělala pro občany města kampaň, jejímž účelem bylo zvýšení účasti občanů v komunálních volbách, což se částečně podařilo.

V následující tabulce č. 15 je znázorněn základní přehled výsledků komunálních voleb v Golčově Jeníkově pro rok 2014. Do zastupitelstva bylo voleno 15 členů, kteří byli vybíráni z 90 kandidátů. K tomuto roku bylo 2 145 občanů s pasivním volebním právem, avšak svou možnost participace z toho využilo 1 110 občanů, což činí 51,75%.

Tabulka č. 15 Komunální volby v Golčově Jeníkově v roce 2014

Celkové množství kandidátů	Velikost zastupitelstva	Množství oprávněných voličů	Skutečná účast ve volbách	Procentuální účast ve volbách
90	15	2 145	1 110	51,75

Zdroj: Vlastní zpracování (informace z ČSÚ, volby)

V roce 2014 dorazilo občanům Golčova Jeníkova do poštovních schránek šest různých kandidátních listin. O jednu se postarala ODS (24,54%), tato strana získala 4 mandáty. Druhou kandidátní listinu měla KSČM (8,65%) a získala 1 mandát. Třetí

kandidátní listinu dodala strana Sdružení občanů pro město GJ (16,51%) se 2 mandáty. Čtvrtá kandidátní listina patří straně ČSSD (11,31%), která získala 2 mandáty. Pátá příčka patří KDÚ-ČSL (10,23%) s 1 mandátem. Šesté místo patří nové straně SNK – Otevřené město G. Jeníkov (28,77%), která získala 5 mandátů.

Tabulka č. 16 Kandidátní listina Města Golčův Jeníkov za rok 2014

Kandidátní listina		Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů	Ženy	Rada obce	Ženy
		abs.	v %					
1	ODS	3 789	24,54	15	4	1		
2	KSČM	1 335	8,65	15	1			
3	SO GJ	2 550	16,51	15	2		1	
4	ČSSD	1 746	11,31	15	2		1	
5	KDU-ČSL	1 580	10,23	15	1	1	1	1
6	SNK-GJ	4 442	28,77	15	5	1	2	

Zdroj: Vlastní zpracování (informace z ČSU)

V roce 2014 narušilo zvýšení počtu kandidátních listin nadvládu ODS. Vytvoření koalice nebylo jednoduché. Vznikla koalice SNK otevřené město G. Jeníkov (5 mandátů), ČSSD (2 mandáty), Sdružení občanů pro město GJ (2 mandáty) a KDÚ-ČSL (1 mandát). V opozici ODS (4 mandáty) a KSČM (1 mandát).

Počet žen v zastupitelstvu je stejný jako v předešlých volbách, tři ženy ODS, KDU-ČSL, SNK GJ. Do rady obce byla zvolena jedna žena KDU-ČSL.

Tato koalice byla velká, protože obsahovala nadbytečné koaliční partnery. Při ztrátě kteréhokoliv partnera ze skupiny SO GJ, ČSSD, KDÚ-ČSL by i nadále měla nadpoloviční většinu. (Balík, 2009, s. 190)

V roce 2014 se ve městě Golčův Jeníkov konala první veřejná volba starosty a volba městské rady za velké účasti občanů města.

Absolutní vítězkou v těchto volbách se stala Marie Vondrová (542 hlasů, což je 12,20%), která kandidovala za stranu SNK – otevřené město GJ. Jmenovaná navrhla na funkci starosty pana Mgr. Vlastimila Marušáka (376 hlasů, 8,46) SNK – Otevřené město GJ, který byl zastupiteli města zvolen starostou 10:5. Místostarostou byl zastupiteli zvolen

pan Bc. Miroslav Mrkvička (332 hlasů, 13,1%), Sdružení občanů pro město GJ. Tuto funkci vykonává na plný úvazek, což v předešlých volebních obdobích nebylo zvykem. Tyto volby neznamenal jenom změny na Městském úřadě, ale došlo i ke změně vedení ZŠ Golčův Jeníkov.

V tomto volebním období čeká starostu a zastupitelé hodně práce, a určitě na to nebude stačit jedno volební období, pokud chtějí narušit vazby z klientelských let.

V současné době vím, co se zastupitelům podařilo realizovat. Stávající vedení dokončilo výstavbu nové ZŠ. Okolní obce Vrtěšice, Kobylí Hlava, Sirákovice se podařilo napojit na veřejné zdroje pitné vody, což je v dnešní době velmi důležité. Dále byl vybudován chodník k průmyslové zóně, což zlepšilo bezpečnost občanů. Město rovněž hyzdilo torzo starého pivovaru, takže došlo k jeho demolici a rekultivaci pozemku. Pozemek by měl sloužit k výstavbě nových rodinných domků.

Starosta i zastupitelstvo dle mého názoru se snaží plnit svůj volební program.

4.9 Analýza vývoje místní samosprávy

Participace

Výsledky komunálních voleb mají vliv na politický život ve městě. Volební výsledky za jednotlivá období se tak stávají předmětem zkoumání a porovnávání. Interpretace výsledků je v komparaci velmi obtížná, neboť na ně působí mnoho faktorů, spojených hlavně s volebním chováním. Nejvýstižněji bychom mohli popsat volební chování – volební účast občanů v komunálních volbách jako ukazatel účasti občanů.

4.9.1 Aktivní účast občanů v komunálních volbách

Následující tabulka č. 17 zobrazuje volební účast ve volbách do zastupitelstva obcí a měst. Porovnání České republiky, kraje Vysočina a námi zkoumaného města Golčův Jeníkov ve sledovaném období od roku 1994 do roku 2014.

Tabulka č. 17 Volební účast ve volbách do zastupitelstva obcí a měst

Rok voleb	1994	1998	2002	2006	2010	2014
Počet voliči	1545	1138	1312	1101	1117	1110
Voleb. účast GJ v %	79,35	55,68	62,78	51,07	50,8	51,75
Kraj Vysočina v %	69,45	58,19	54,87	54,08	55	52,11
ČR v %	62,26	55,68	45,51	46,38	48,5	44,46

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky lze vyčíst klesající tendenci volební účasti voličů ČR, kraje Vysočina a města Golčův Jeníkov, která je zde vyjádřena v procentech. Volební účast může být ovlivňována soutěživostí nebo nesoutěživostí politického systému v obci, kdy soutěživý politický systém volební účast zvyšuje a nesoutěživý systém naopak snižuje. (Čmejrek a kol., 2009). Ve volbách v roce 2010 byla volební účast občanů ČR o něco vyšší než v dřívějších letech. V roce 2014 byla opět volební účast nižší.

Tabulka nám ukazuje, že podobně je na tom i kraj Vysočina, zatím co město Golčův Jeníkov vykazuje určité odlišnosti. Přestože volební účast klesá, město Golčův Jeníkov převyšuje celorepublikový průměr. Kraj Vysočina si ve volební účasti vede nejlépe ze všech krajů, vždy nad 50% voličů.

Hlavním faktorem ovlivňujícím volební účast v obecních volbách je velikost dané obce nebo města. Ve srovnání s celostátní úrovní dosahují menší města a obce výrazně vyšší volební účasti, což je vysvětleno povahou místního politického systému (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

Nejlépe z výzkumu vyšly komunální volby v roce 1994 ve městě Golčův Jeníkov se 79% účastí a v tomto roce byla vysoká i celorepubliková účast v komunálních volbách se 62% oprávněných voličů.

Účast voličů v Golčově Jeníkově je srovnatelná s průměrnou účastí voličů v kraji Vysočina.

4.9.2 Pasivní účast občanů v komunálních volbách

V komunálních volbách mohou občané uplatnit nejen pasivní, ale také aktivní volební právo (tj. možnost volit i být volen). Občan starší 18 let má pasivní právo v komunálních volbách. V následující tabulce č. 5 vidíme vývoj pasivní účasti v komunálních volbách ve městě Golčův Jeníkov ve sledovaném období od roku 1994 do roku 2014.

Tabulka č. 18 Pasivní volební účast ve městě Golčův Jeníkov

Rok	1994	1998	2002	2006	2010	2014
Počet kandidátů	61	75	75	60	59	90
Počet zastupitelů	15	15	15	15	15	15

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky č. 18 lze vyčíst, že v roce 1998 a 2002 bylo ochotno kandidovat v komunálních volbách města 75 kandidátů a podílet se na lokálním politickém systému vyšší počet občanů. V roce 2006 a 2010 ubyl zájem a ochota občanů kandidovat v komunálních volbách města, zúčastnilo se pouze 60 kandidátů, kteří bojovali o 15 mandátů. V roce 2010-2014 kandidovalo pouze 59 kandidátů. O komunální volby v roce 2014 byl z řad občanů, kteří byli ochotni kandidovat v komunálních volbách města a podílet se na lokálním politickém systému přímo ze zastupitelského křesla, vysoký zájem. Je to zřejmě způsobeno velkou nespokojeností občanů s vedením zastupitelstva, např. neprůhledné investování peněz do výstavby ZŠ a dalších projektů. Komunálních voleb se zúčastnilo 90 kandidátů, bojovali o 15 mandátů.

4.9.3 Pluralita stranického systému

K rozboru plurality stranického system v Golčově Jeníkově byl použit index plurality ($ip \geq 2$) – podíl celkového počtu kandidátů a celkového počtu zastupitelů.

Tabulka č. 19 V městě Golčův Jeníkov

Město Golčův Jeníkov	1994	1998	2002	2006	2010	2014
Kandidátní listiny	5	5	5	4	4	6
Počet volených zastupitelů	15	15	15	15	15	15
Počet kandidátů	61	75	75	60	59	90
Index plurality	4,07	5	5	4	4	6

Zdroj: Vlastní zpracování (informace z ČSÚ – volby.cz)

4.9.4 Index plurality

Místní politické spektrum ve městě Golčův Jeníkov se v roce 1998 - 2002 prakticky nemění, což v tabulce č. 19 dokazuje index plurality. Ovšem v roce 2006 a 2010 klesl index plurality, a to v důsledku snížení počtu kandidujících stran. V roce 2014 je vysoký vzestup z důvodu zvýšení počtu kandidátních stran. Místní stranický systém tady dle výsledků voleb vykazuje v posledních letech stoupající index plurality, což dokazují výsledky posledních voleb v roce 2014. V tabulce je i znázorněn klesající počet kandidátů, ale o posledních volbách se to nedá říci. O pluralitě dle tohoto indexu nemůže být pochyb.

Tabulka č. 20 Vývoj počtu žen na kandidátních listinách a v zastupitelstvu

Rok	Kandidáti celkem	Z toho ženy	Mandáty celkem	Z toho ženy
1994	61	14	15	2
1998	75	23	15	2
2002	75	22	15	6
2006	60	20	15	4
2010	59	20	15	3
2014	90	27	15	3

Genderové zastoupení

Počet žen na kandidátních listinách se kromě roku 1994 nijak výrazně nemění, ale v letech 2002 a 2006 byl podíl žen v zastupitelstvu znatelně vyšší než v jiných letech. Podle výsledků mé ankety nebyly k tomuto trendu žádné podstatné připomínky.

Tabulka č. 21 Kandidáti podle věku

Věková skupina	1994	1998	2002	2006	2010	2014
20-24 let	1	3	1	1	2	3
25-29 let	2	3	3	3		7
30-34 let	6	3	6	6	7	10
35-39 let	6	13	6	2	5	9
40-44 let	11	10	13	10	1	10
45-49 let	14	19	15	5	11	6
50-54 let	4	8	15	14	4	10
55-59 let	12	3	6	9	13	6
60 a více	5	13	10	10	16	29
CELKEM	61	75	75	60	59	90

Věkové složení kandidátů se v jednotlivých volebních obdobích příliš nemění, kromě kategorie 60 let a více, kde je trend stoupající a došlo téměř k šestinásobnému nárůstu.

Tabulka č. 22 Zastupitelé podle věku

Věková skupina	1994	1998	2002	2006	2010	2014
20-24 let	-	-	-	-	-	-
25-29 let	-	-	-	1	-	-
30-34 let	2	-	1	-	2	5
35-39 let	2	2	1	1	1	-
40-44 let	2	6	4	3	-	3
45-49 let	2	3	3	2	5	1
50-54 let	3	2	4	4	1	4
55-59 let	4	1	2	3	4	1
60 a více	-	1	-	1	2	1
CELKEM	15	15	15	15	15	15

V tabulce č. 22 vidíme rozdělení zastupitelů podle věku. Nejvíce zvolených zastupitelů spadá do kategorie 40-59 let. Výjimkou je rok 2014, kdy se do místní politiky angažovali zastupitelé ve věkové kategorii 30-34 let. Důvodem angažovanosti zastupitelů v této věkové kategorii byla nespokojenost s předešlým vedením.

4.9.5 Politická příslušnost kandidátů

Následující tabulka č. 23 zachycuje kandidáty komunálních voleb města Golčův Jeníkov od roku 1994 – 2014 dle jejich politické příslušnosti, tedy k příslušnosti k určité politické straně či hnutí a kandidáti bez politické příslušnosti.

Tabulka č. 23 Kandidáti dle politické příslušnosti

Kandidáti	1994	1998	2002	2006	2010	2014
s pol. př.	23	23	15	15	14	18
bez p. př.	38	52	60	45	45	72
Celkem	61	75	75	60	59	90

Zdroj: Vlastní zpracování (informace z ČSÚ – volby.cz)

Při pohledu na tabulku č. 23 můžeme konstatovat, že pouze v prvním a druhém roce mají kandidáti s politickou příslušností větší zastoupení než v ostatních letech. Od voleb roku 2002 – 2010 se počet kandidátů s politickou příslušností snižuje a naopak stoupá počet kandidátů bez politické příslušnosti. Ve volebním roce 2014 z 90 kandidátů bylo 18 kandidátů s politickou příslušností.

Kandidáti s politickou příslušností v roce 1994 v daném městě byli zastoupeni 2 členy ODS, KSČM mělo 3 členy, LSNS 1 člena a KDÚ-ČSL také 1 člena. V roce 1998 zastupitelstvo mělo 1 člena z ČSSD, 1 člena z ODS a 3 členy z KSČM. Rok 2002 zastupovali pouze dva členové, kteří se hlásili k politické příslušnosti, 1 člen ODS a 1 člen KSČM. V zastupitelstvu v roce 2006 byl pouze 1 člen ODS, KSČM také 1 člen a KDÚ-ČSL rovněž 1 člen. V roce 2010 byl z 15 členného zastupitelstva pouze 1 člen s politickou příslušností ODS. Rok 2014 byl stejný jako rok 2010, 14 členů bez politické příslušnosti a 1 člen ODS.

Tabulka č. 24 Zastupitelé s politickou příslušností

Kandidáti	1994	1998	2002	2006	2010	2014
s pol. př.	7	5	2	3	1	1
bez p. př.	8	10	13	12	14	14
Celkem	15	15	15	15	15	15

Zdroj: Vlastní zpracování (informace z ČSÚ – volby.cz)

Tabulka č. 24 ukazuje, že počet zastupitelů bez politické příslušnosti v každém roce převyšuje počet zastupitelů s politickou příslušností. Vzhledem k tomu, že má zastupitelstvo 15 členů, tak rozdíl je opravdu velký, pouze jeden člen s politickou příslušností (ODS), jak v roce 2010 tak i v roce 2014.

4.9.6 Souhrn analýzy politických subjektů

Za sledované období od roku 1994 do roku 2014 lokální politický proces ve městě Golčův Jeníkov utvářela jak sdružení nezávislých kandidátů, tak kandidatura parlamentních stran s celorepublikovou působností. Zastupitelstvo však bylo vždy kromě roku 1994 z velké většiny tvořeno zastupiteli bez politické příslušnosti. Ve volebním období 1994 bylo v zastupitelstvu 15 členů a 7 z nich byli členové politických stran (ODS 2 mandáty, KSČM – 3 mandáty, LSNS – 1 mandát a KDU- ČSL -1 mandát). Příslušnost k politické straně může být na této úrovni handicapem (Jüptner, 2004). Každé další volební období se snižoval počet členů s politickou příslušností. V roce 2014 byl zvolen jediný člen s politickou příslušností (ODS). V roce 1994 Nezávislí kandidáti, v roce 1998 ČSSD a ČSNS, 2002 Strana nezávislých kandidátů – Pro G. Jeníkov, v roce 2006 strana změnila název Sdružení občanů pro město GJ. V roce 2010 kandidátní listiny stejné jako v předešlé roce (ODS, KSČM, KDU-ČSL, SNK – Pro město GJ).

Volby 2014, vzniklo 6 kandidátních listin se snahou dosažení změny, způsobu vedení města a omezit starostu v rozhodování.

V komunálních volbách v roce 1998 a 2002 bylo zastupitelstvo sestaveno z pěti kandidátních listin, každé uskupení mělo šanci zasedat v radě města a podílet se na rozhodování.

Ve volebním období 2006 a 2010 se snížil počet kandidátních listin na čtyři, což vyhovovalo dosavadnímu vedení města. Volby 2014 se šesti kandidátními listinami dokazují, že každé straně se zvýší šance dostat se do městské rady a rozhodovat o budoucnosti města.

Níže uvedené schéma č. 1, které znázorňuje analýzu kontinuity kandidatury města Golčův Jeníkov, poukazuje na přesun kandidátů mezi jednotlivými stranami ve sledovaných obdobích.

V letech 1994, 1998 a 2002 kandidovalo 5 stran, v letech 2006 a 2010 kandidovaly pouze 4 strany. V těchto letech můžeme stranický systém ve městě Golčův Jeníkov

charakterizovat jako multipartismus s dominující stranou. V tomto případě byla dominující strana ODS.

V roce 1994 bylo do zastupitelstva města zvoleno 5 z 15 kandidátů z kandidátní listiny ODS, dále bylo zvoleno 5 kandidátů z Liberální strany národně sociální. KSČM získala z 15 kandidátů 3 mandáty a KDU-ČSL z 15 kandidátů získala 2 mandáty. Nezávislí kandidáti bohužel nezískali ani jeden mandát.

V komunálních volbách v roce 1998 z kandidátní listiny získali kandidáti ze strany ČSSD 2 mandáty, ODS získala 5 mandátů, KDÚ-ČSL z 15 kandidátů získala 2 mandáty. Česká strana národně sociální získala 3 mandáty a KSČM získala také 3 mandáty.

Následujících komunálních voleb v roce 2002 se zúčastnilo také pět stran.

První místo patřilo SNK – Pro Golčův Jeníkov, která získala 4 mandáty. ČSSD zde získala 2 mandáty, KSČM získala také 2 mandáty. V roce 2002 ODS získala 5 mandátů a KDU-ČSL získala 2 mandáty. ODS v tomto volebním období opět potřebovala absolutní většinu hlasů v zastupitelstvu, ODS a KDU-ČSL – pravicové strany, získaly pouze 7 mandátů, ale ODS se podařilo přesvědčit členku z ČSSD, aby přešla do ODS a mohlo v zastupitelstvu dojít k volbě starosty města. Starostou se stal opět Ing. Kopecký Pavel (ODS).

Jüptner tvrdí, že v takové situaci se občané přikloní raději k novému Sdružení nezávislých kandidátů, čímž pomohou jeho členům obsadit zastupitelská křesla. V námi zkoumaném městě se ale tento názor nepotvrdil. Lze tedy soudit, že v lokální politice rozhodují spíše samotné osobnosti než politické strany.

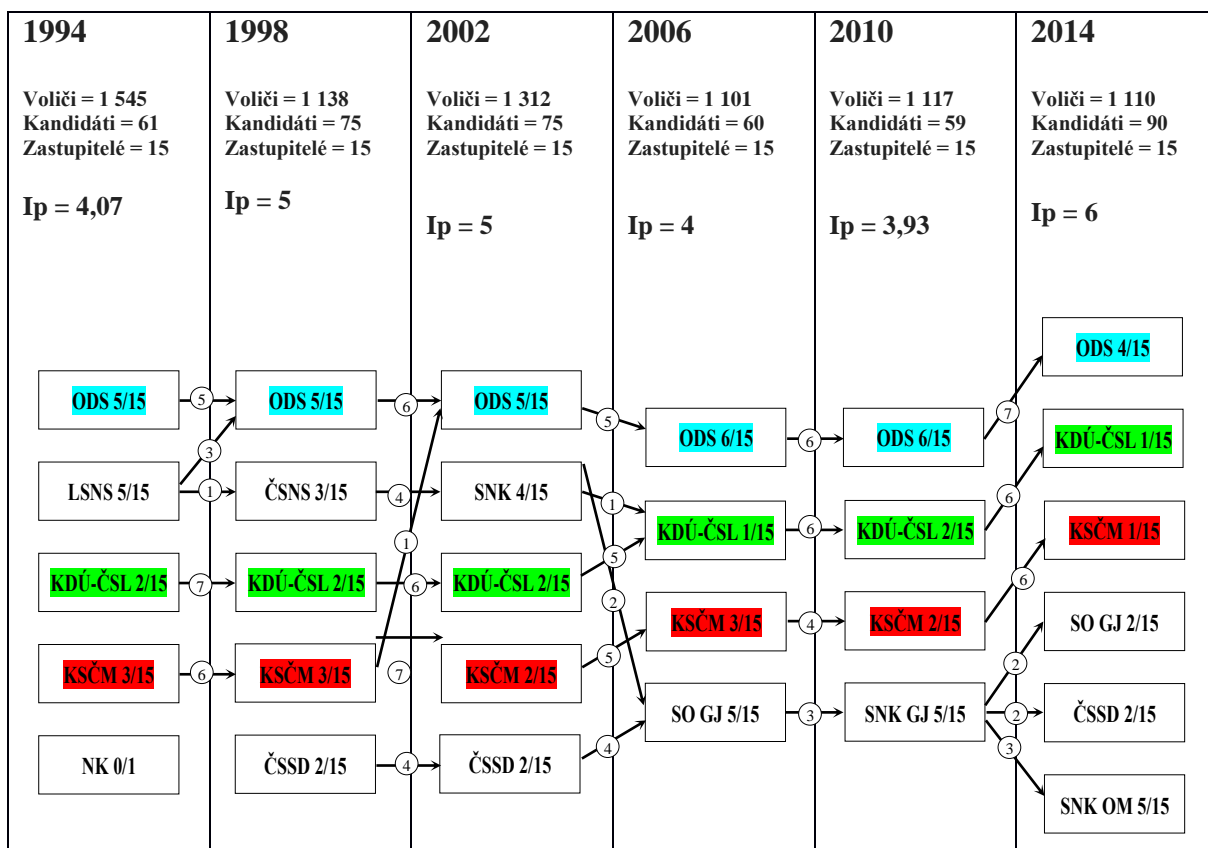
V roce 2006 svedly boj o mandáty do zastupitelstva pouze čtyři strany. Vše bylo jednoznačné - ODS se 6 mandáty a KSČM se 3 mandáty. Ze zbývajících stran KDU-ČSL získala 1 mandát a Sdružení občanů pro město GJ získalo 5 mandátů. Opět se starostou stal Ing. Kopecký Pavel (ODS).

V roce 2010 to bylo obdobné jako ve volebním období 2006. Sdružení občanů pro město GJ získalo 5 mandátů, KDU-ČSL získala 2 mandáty. V převaze byla ODS se 6 mandáty a KSČM získala 2 mandáty, tak se v zastupitelstvu mohl volit starosta, s podporou KDU-ČSL (8 : 7). V tomto období se nedá mluvit o nějaké spolupráci, starosta měl poslední slovo v rozhodování. Starostou byl opět zvolen Ing. Kopecký Pavel (ODS).

Do voleb v roce 2014 se zapojilo 6 kandidátních listin. Strana ODS získala 4 mandáty do zastupitelstva a KSČM získala pouze 1 mandát. Vznikla velká koalice

Sdružení občanů pro město GJ, která získala 2 mandáty do zastupitelstva, ČSSD získala 2 mandáty a KDU-ČSL získala 1 mandát a nová strana SNK – Otevřené město G. Jeníkov získala do zastupitelstva 5 mandátů (10:5). Volba starosty byla poprvé veřejná. Po 20 letech vlády Ing. Kopeckého Pavla (ODS) byl zvolen zastupiteli starostou ze strany SNK – Otevřené město G. Jeníkov Mgr. Vlastimil Marušák.

Schéma č. 1 Analýza kontinuity kandidatury Města Golčův Jeníkov

Zdroj: Vlastní zpracování (informace z ČSÚ)

Poz.: Ip = Index plurality

Ve schématu jsou také vyznačeny strany, které se na politické scéně vyskytují kontinuálně od začátku do konce, tzn. od roku 1994 do roku 2014.

Během sestavování kandidátních listin ve městě Golčův Jeníkov je upozaděn stranický zájem, zatímco jsou vyzdvihovány konkrétní osobnosti. Sehnat dostatek kandidátů k zaplnění kandidátní listiny je složité. Za sledovaných prvních 3 volebních období 1994 – 2006 bylo voleno vždy 15 členů do zastupitelstva, přičemž lze vypočítat 5 stálých osobností lokální politiky. Již od počátku, tj. od prvního sledovaného období, jsou do zastupitelstva voleni tři členové. Ing. Pavel Kopecký (ODS), který byl zvolen

zastupiteli místostarostou ve svých 32 letech na třetinový úvazek, Bukač Václav ze strany ODS a Ing. Zadina Josef, také ze strany ODS. Od roku 1998 až do roku 2014 pan Ing. Kopecký Pavel (ODS) vykonával funkci starosty města.

4.9.7 Analýza vzniklých koalic

Uspořádání koalic ve městě Golčově Jeníkově

Tabulka č. 25 Vzniklé koalice

Rok	Složení koalice	Vzniklá koalice
1994	ODS (5) , LSNS (5)	MVIP
1998	ODS (5), ČSNS (2), KDÚ-ČSL (2)	VK
2002	ODS (5), ČSSD (2), KSÚ-ČSL (2)	MVK
2006	ODS (6), KSČM (2), SO GJ (5)	VK
2010	ODS (6), KDÚ-ČSL (2), SO GJ (5)	VK
2014	SOGJ, ČSSD, SNK, KDÚ-ČSL	VK

V tabulce č. 25 vidíme vzniklé koalice po jednotlivých volbách. V roce 1994 vznikla MVIP – Minimálně vítězná ideově propojená koalice, tato koalice má tolik mandátů, kolik je potřeba k většině a ideologicky k sobě všichni aktéři mají nejbliž. Tento typ můžeme považovat za nejlogičtější řešení a zároveň se aktéři snaží maximalizovat svůj politický vliv. Tento druh koalice nejvíce podporuje soutěživost stranického systému, protože dává voličům naději na dosažení změny. (Balík, 2009)

V roce 1998 vznikla VK – velká koalice. V ní je minimálně jeden nadbytečný člen a z hlediska racionální volby se jedná o „deviantní přístup“, jelikož z nadbytečného člena nemá koalice žádný prospěch, ba naopak může pro ni znamenat určitou zátěž. Přesto však takové případy existují a objevují se zejména v případech, kdy strany dbají na jejich vazby či programové zájmy nebo v případech, kdy není na dostatečné úrovni stranická disciplína. (Říhová, 2000) Tato teorie platí i pro vzniklé velké koalice v Golčově Jeníkově ve volbách v roce 1998, 2006, 2010.

V roce 2002 vznikla MVK - minimálně vítězná koalice, která se skládá přesně z takového počtu politických stran, které jsou nezbytně nutné k získání většiny v zastupitelském orgánu.

V roce 2014 vznikla velká koalice, protože obsahovala nadbytečné koaliční partnery. Při ztrátě kteréhokoliv partnera ze skupiny SO GJ, ČSSD, KDÚ-ČSL by i nadále měla nadpoloviční většinu. (Balík, s. 190)

4.9.8 Charakter lokální politiky Golčův Jeníkov podle Jüptnera

K výzkumu bylo vybráno město Golčův Jeníkov, které se nachází v kraji Vysočina a hraničí se Středočeským krajem. Spadá s 2649 obyvateli do kategorie menších měst podle Petra Jüptnera. Výzkum probíhal v časovém rozmezí od roku 1994 – 2014.

Na příkladu územní samosprávy je sledován vliv charakteru lokální politiky na participaci občanů, především na volební účasti a volebním chování. Za sledované období, ve sledované obci, má volební účast občanů klesající tendenci. V prvních komunálních volbách, byla volební účast občanů konaných v roce 1994 nejvyšší. S porovnáním s komunálními volbami roku 1994 poklesla v roce 2014 volební účast občanů o 27,6%. Důvodem je, že občané nevědí, koho mají volit. Navzdory obecně klesající volební účasti město Golčův Jeníkov převyšuje hodnoty celorepublikového průměru. Kraj Vysočina se s volební účastí občanů pohybuje nejvýše v porovnání s ostatními kraji ČR.

Klíčovým faktorem, který ovlivňuje volební účast, je především velikost dané obce či města. Dle Jüptnera město spadá do kategorie menších měst, zájem o místní politiku stoupá a samotný charakter lokální politiky není občanům lhostejný a o všem, co se ve městě dělá a plánuje, chtějí být dostatečně informovaní. Termín „politika“ bychom v malých obcích a městech spíše přirovnali ke společné péči o rozvoj města, než k získání politické moci.

4.9.9 Konfliktní linie

V teoretické části je uvedeno několik variant konfliktů. Výrazným způsobem může ovlivnit život v dané obci jakýkoliv problém nebo spor.

Golčův Jeníkov se skládá z 10 základních sídelních jednotek. Zde by mohl nastat problém geografického rozporu, kde se do konfrontace dostává centrum vs. periferie. Nemyslím si, že se na obyvatele z periferních částí města zapomíná, nevím o žádném konfliktu „centrum vs. periferie“.

Konflikt na politické úrovni se objevil v zastupitelstvu města Golčův Jeníkov. Týkal se vedení města, kdy zastupitelé marně čtyři volební období bojovali o změnu vedení. Poslední volby konflikt vyřešily. Vznikly dvě nové kandidátní listiny a tím se zvýšila možnost nového složení zastupitelstva. Vše je v praktické části DP zdokumentované.

Konflikt, týkající se vedení ZŠ a MŠ Golčův Jeníkov, byl uspokojivě vyřešen v roce 2016. Zmiňuji se o něm v dotazníkovém šetření.

V současné době nevím, že by se nějaké spory nebo problémy v zastupitelstvu řešily. Určitě se řeší problémy, ale ty souvisí s chodem města a technickou stránkou realizace plánovaných projektů.

5 Dotazníkový průzkum

5.1 Dotazník pro zastupitelstvo

Dotazníkové šetření bylo jedním z důležitých zdrojů pro diplomovou práci. Dotazníkové šetření bylo uskutečněno se zastupiteli města Golčův Jeníkov ve volebním období 2014 – 2018¹. Z 15 zastupitelů města Golčův Jeníkov vyplnilo dotazník pouze 10 respondentů. Získané odpovědi přináší informace, jež napomohou dotvořit ucelený obraz o fungování zastupitelstva.

5.1.1 Grafické vyhodnocení dotazníků

Odpovědi na otázky získané z dotazníků od zastupitelů města Golčův Jeníkov jsou graficky znázorněny v následujících výsečových diagramech č. 6 – 15.

Znění otázky č. 1 Z jaké iniciativy jste vstoupil/a do místní politiky?

Vždy mě zajímala místní politika	2
Chtěl (a) bych něco změnit	8
Někdo tam být musí a někdo to udělat musí	0
Jiné	0

Diagram č. 6 Grafické znázornění – dotazník, otázka č.1

Zdroj: Vlastní zpracování

Ve věci důvodu vstupu do místní politiky se většina zastupitelů vyjádřila ve prospěch obce, chtěli by něco v obci změnit. V současné době se zastupitelstvo snaží především o výstavbu kanalizace a s ní spojené získání dotací.

¹ Dotazníkové šetření bylo provedeno po zasedání zastupitelstva města Golčův Jeníkov 15. ledna 2016

Znění otázky č. 2: Splnil vstup do zastupitelstva Vaše očekávání?

Ano	6
Spíše ano	3
ne	1

Diagram č. 7 Grafické znázornění – dotazník, otázka č.2

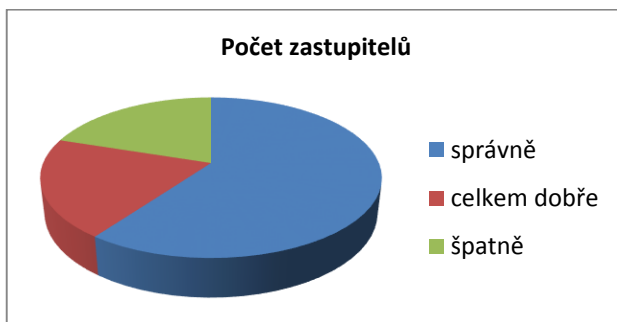
Zdroj: Vlastní zpracování

Devět z deseti dotazovaných zastupitelů je spokojeno se svým fungováním v zastupitelstvu. Pouze u jednoho člena nesplnila kandidatura očekávání.

Znění otázky č. 3: Jak dle Vašeho názoru funguje zastupitelstvo města?

Správně	6
Celkem dobře	2
špatně	2

Diagram č. 8 Grafické znázornění – dotazník, otázka č.3

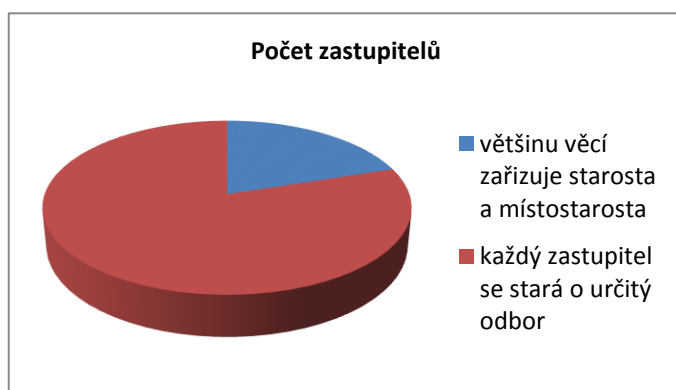
Zdroj: Vlastní zpracování

Většina zastupitelů si myslí o samostatném fungování zastupitelstva, že funguje správně. Vyplývá z toho, že existují oblasti, v nichž je prostor pro zlepšení. Nikdo ze zastupitelů nevedl konkrétní příklad, s čím jsou nespokojeni. Určitě se nejedná klíčové věci související se zastupitelstvem, nýbrž o problematiku místního charakteru.

Znění otázky č. 4: Existují v zastupitelstvu určitá pravidla?

Většinu věcí zařizuje starosta a místostarosta	2
Každý zastupitel se stará o určitý odbor	8
Neexistují žádná pravidla	0

Diagram č. 9 Grafické znázornění – dotazník, otázka č. 4

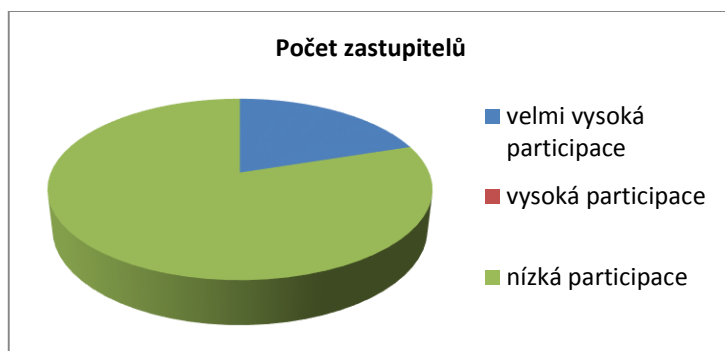
Zdroj: Vlastní zpracování

Zastupitelé vyjadřují názor, že práce zastupitelstva je podle pravidel sdílána zastupiteli podle přidělených odborů.

Znění otázky č 5: Jak vnímáte politickou participaci občanů?

Velmi vysoká participace	2
Vysoká participace	0
Nízká participace	8
Velmi nízká	0

Diagram č. 10 Grafické znázornění – dotazník, otázka č.5

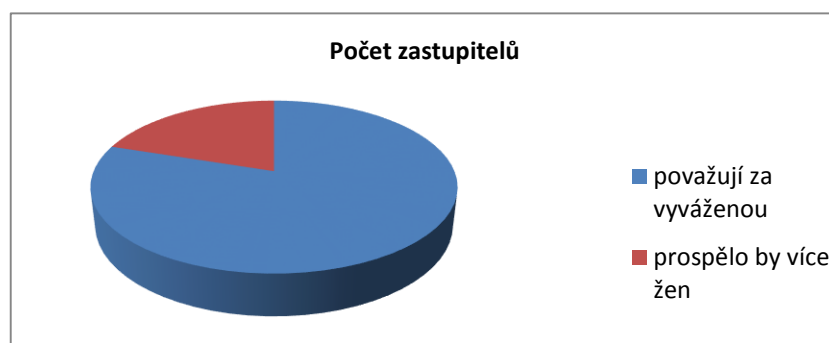
Zdroj: Vlastní zpracování

Participace občanů ve městě Golčův Jeníkov je popsána v kapitole 3.8. Výsledkem je poměrně vysoká volební účast v porovnání s celostátními statistikami. Místní zastupitelé však hodnotí volební účast jako spíše nízkou.

Znění otázky č 6: Skladbu zastupitelstva z pohledu pohlaví:

Považujete za vyváženou	8
Prospělo by více žen	2
Prospělo by víc mužů	0

Diagram č. 11 Grafické znázornění – dotazník, otázka č. 6

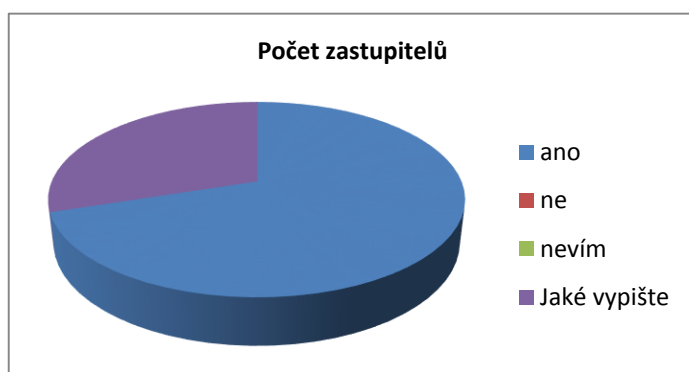
Zdroj: Vlastní zpracování

Skladbu zastupitelstva z pohledu pohlaví zastupitelé považují za vyváženou. Pouze dva zastupitelé by uvítali více žen.

Znění otázky č 7: Byly v obci nějaké konflikty ovlivňující místní politiku? Jaké?
Jaké strany je reprezentovaly?

Ano	7
Ne	0
Nevím	0
Jaké, vypište	3

Diagram č. 12 Grafické znázornění – dotazník, otázka č.7

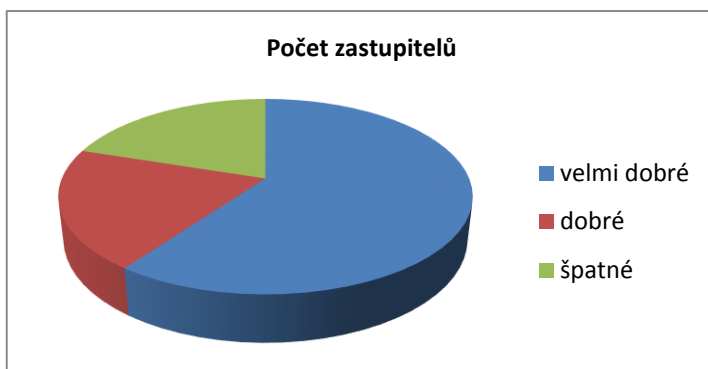
Zdroj: Vlastní zpracování

Z deseti zastupitelů sedm vyhodnotilo, že konflikty byly. Tři zastupitelé vypsali, o jaké konflikty konkrétně šlo. Zastupitelstvo hned po volbách řešilo problém, který vznikl na ZŠ a MŠ Golčův Jeníkov. Problém byl vyřešen až v lednu 2016.

Znění otázky č 8: Jaké jsou vztahy mezi hlavními stranami?

Velmi dobré	6
Dobré	2
špatné	2

Diagram č. 13 Grafické znázornění – dotazník, otázka č. 8

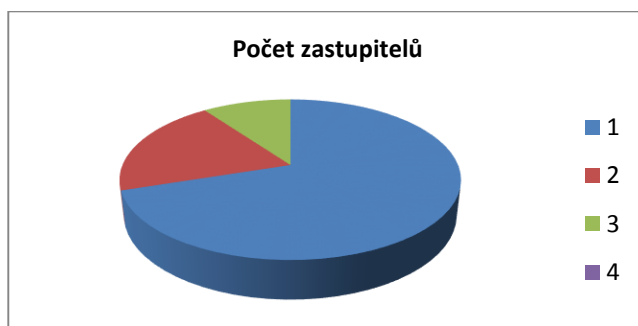
Zdroj: Vlastní zpracování

Vztahy mezi stranami v zastupitelstvu jsou zastupiteli města hodnoceny z větší části za velmi dobré. Dva zastupitelé hodnotí vztahy, jako dobré a dva členové zastupitelstva hodnotí vztahy v zastupitelstvu špatné.

Znění otázky č 9: Kolik volebních období zastáváte funkci zastupitele?

1	7
2	2
3	1
4	0

Diagram č. 14 Grafické znázornění – dotazník, otázka č.9

Zdroj: Vlastní zpracování

Z dotazovaných zastupitelů zastává sedm členů jedno volební období. Dva členové zastupitelstva zastávají dvě volební období a jeden člen tři volební období

Znění otázky č 10: Máte v plánu kandidovat následující volební období?

Ano	3
Ne	0
Nevím	7

Diagram č. 15 Grafické znázornění – dotazník, otázka č. 10

Zdroj: Vlastní zpracování

Na tuto otázku sedm členů zastupitelstva z deseti odpovědělo, že ještě neví, zda budou kandidovat v následujícím volebním období. Tři zastupitelé odpověděli, že v následujícím volebním období budou kandidovat.

5.1.2 Slovní vyhodnocení dotazníku

Z odpovědí vyplývá, že převážná většina zastupitelů města Golčův Jeníkov, vstoupila do místní politiky, protože by chtěla něco zlepšit ve městě. Jejich očekávání bylo převážně vyplněno. O zastupitelstvu si většina zastupitelů myslí, že funguje celkem dobře. Vyplývá z toho, že jsou oblasti, ve kterých by se fungování mohlo zlepšit. Nikdo ze zastupitelů nevedl konkrétní příklad. Zastupitelé uvádějí, že jsou spokojeni s tím, že práci vykonává celé zastupitelstvo a každý se stará o svůj odbor.

Aktivní volební účast občanů Golčova Jeníkova v komunálních volbách se pohybuje pouze okolo 50,1 %. Zastupitelé s tímto výsledkem nejsou spokojeni, i když je účast přece jen vyšší než celorepublikový průměr. Skladbu zastupitelstva z pohledu pohlaví zastupitelé považují za vyváženou, ale někteří zastupitelé by uvítali více žen. Následující otázka se týká konfliktů, které měli zastupitelé charakterizovat. Většina

zastupitelů zaškrtna, že konflikty byly, ale necharakterizovala je. Druhá část zastupitelů charakterizovala konflikty, které se týkaly ZŠ a MŠ (vedení školy, stravování), zakázky města. Z výsledků vyplynulo, že město má konflikty, ale s odchodem starého vedení je to pouze zlomek. ZŠ a MŠ Golčův Jeníkov má k novému pololetí roku 2016 nové vedení a stravování je rovněž vyřešeno. Zakázky města? Zastupitelstvo a vedení města nemá lehkou práci, ale do komunálních voleb se šlo s tím, že chtějí něco na vedení města změnit a občané je v komunálních volbách podpořili.

Vztahy mezi stranami hodnotí zastupitelé většinou, s výjimkou tří případů, jako dobré.

Otázka č. 9, kolik volebních období zastáváte funkci zastupitele, sedm respondentů odpovědělo první volební období, dva respondenti dvě volební období a třetí respondent tři volební období. Většina respondentů vstoupila do místní politiky z iniciativy něco zlepšit v obci.

V poslední, odlehčené otázce, zda mají zastupitelé v plánu kandidovat v následujícím volebním období, byly odpovědi zajímavé. Z deseti respondentů sedm ještě neví, zda budou kandidovat v následujících komunálních volbách a tři zastupitelé zopakují kandidaturu v následujících komunálních volbách.

5.2 Dotazník pro občany

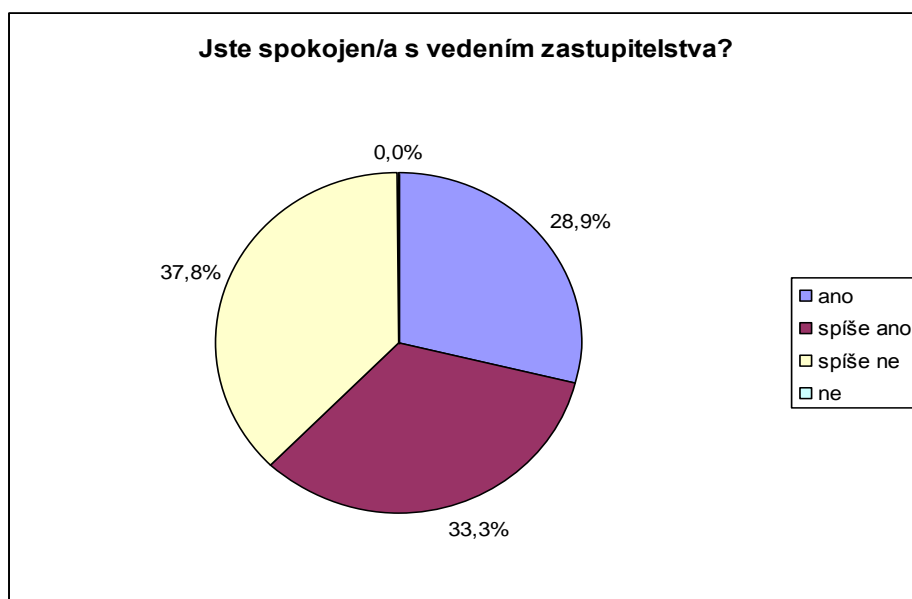
Má diplomová práce byla doplněna o dotazníkové šetření pro občany měst Golčův Jeníkov, které proběhlo 9. března 2018. Z 50 dotazovaných mi odpovědělo 45 respondentů. Dotazník byl směřovaný na práci zastupitelstva měst Golčův Jeníkov.

1) Jste spokojen/a s vedením zastupitelstva?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) ne, proč?

Odpověď	Počet hlasů
Ano	13
spíše ano	15
spíše ne	17
ne	0

Diagram č. 16 Grafické znázornění – dotazník, otázka č. 1

Zdroj: Vlastní zpracování

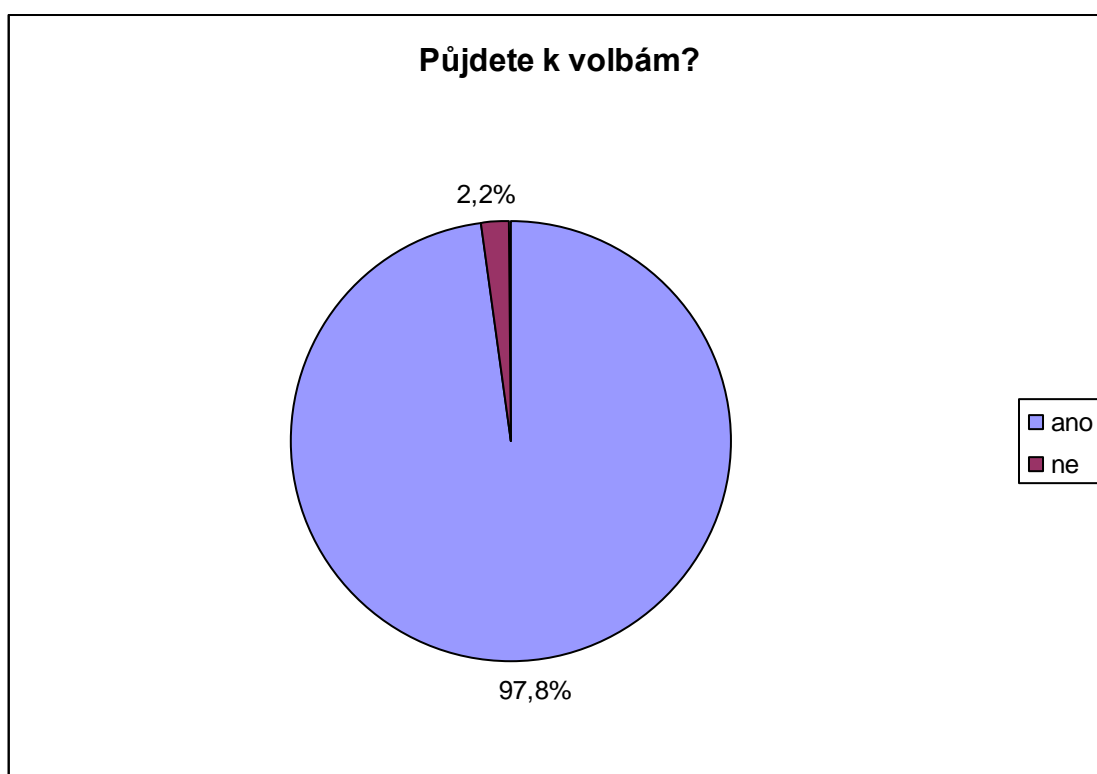
Možnost d) nevolil ani jeden respondent, ostatní odpovědi byly statisticky víceméně vyrovnané. Voliči jsou podle ankety s prací zastupitelstva spíše spokojeni. Je tradiční, že respondenti zaškrťávají v anketách zpravidla méně vyhraněné odpovědi.

2) Půjdete k volbám?

- a) ano
- b) ne

Odpověď	Počet hlasů
ano	44
ne	1

Diagram č. 17 Grafické znázornění – dotazník, otázka č. 2

Zdroj: Vlastní zpracování

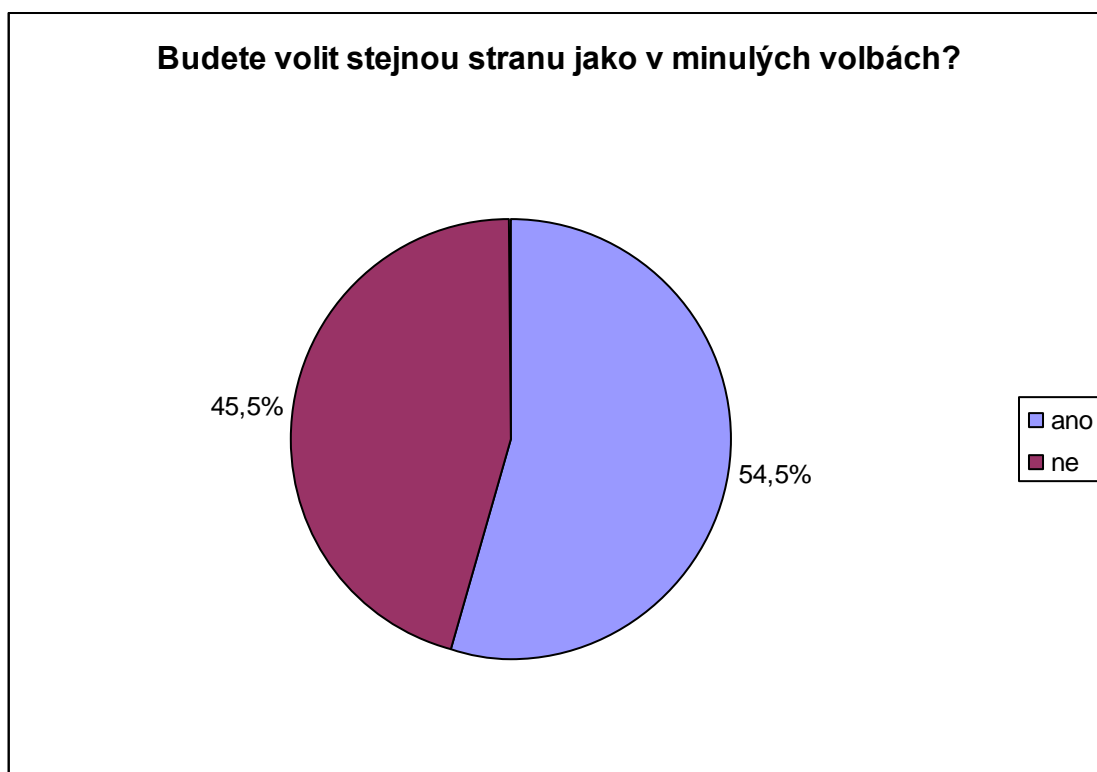
Průzkum jednoznačně ukázal, že občané mají zájem na participaci na směřování města Golčův Jeníkov.

3) Budete volit stejnou stranu jako v minulých volbách?

- a) ano
- b) ne

Odpověď	Počet hlasů
ano	24
ne	20

Diagram č. 18 Grafické znázornění – dotazník, otázka č. 2

Zdroj: Vlastní zpracování

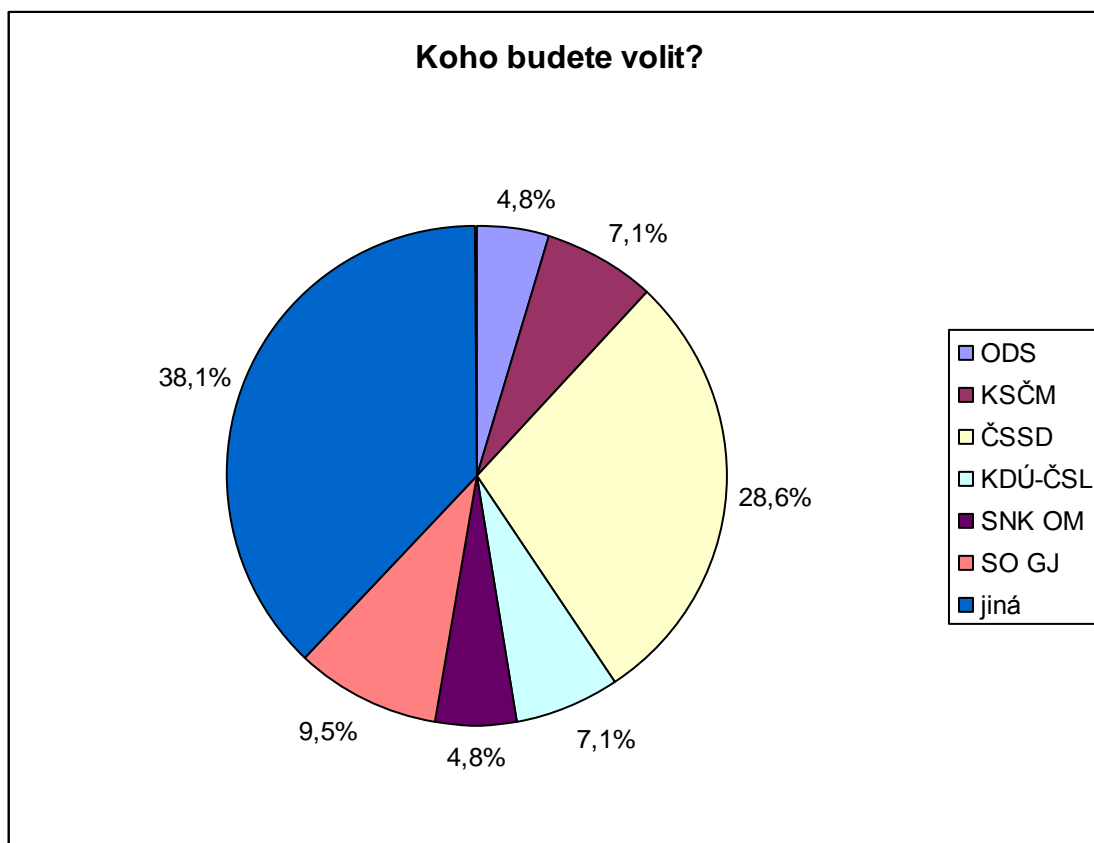
Odpovědi na tuto otázku jsou zhruba vyrovnané. Zajímavostí je, že většina respondentů, kteří uvedli, že budou volit stejně jako minule, jsou voliči tradičních stran, zejména pak ČSSD.

4) Koho budete volit?

- a) ODS
- b) KSČM
- c) ČSSD
- d) KDÚ-ČSL
- e) SNK OM
- f) SO GJ
- g) jiná

Odpověď	Počet hlasů
ODS	2
KSČM	3
ČSSD	12
KDÚ-ČSL	3
SNK OM	2
SO GJ	4
jiná	16

Diagram č. 19 Grafické znázornění – dotazník, otázka č. 4

Zdroj: Vlastní zpracování

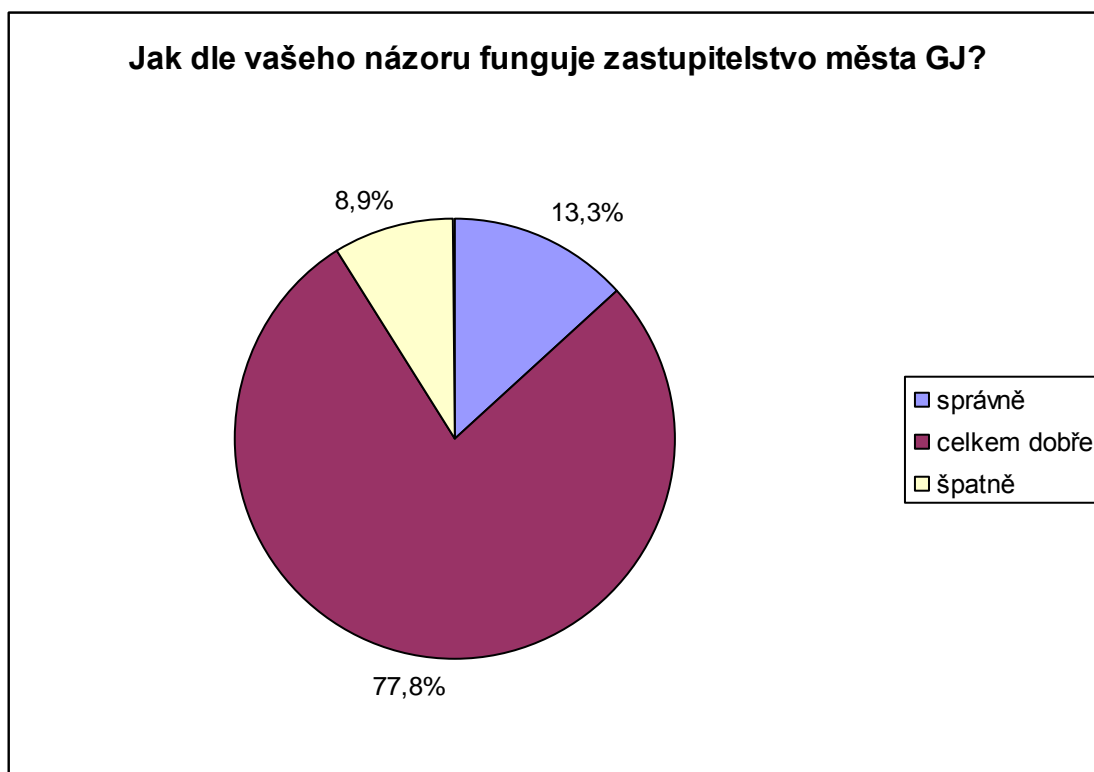
Graf ukazuje, že žádné volební uskupení nemá jednoznačnou převahu. Politická situace je podle testovaného vzorku občanů nejasná a těžko lze předpokládat letošní vítěze komunálních voleb a tím méně následné složení zastupitelstva.

5) Jak dle vašeho názoru funguje zastupitelstvo města GJ?

- a) správně
- b) celkem dobře
- c) špatně

Odpověď	Počet hlasů
správně	6
celkem dobře	35
špatně	4

Diagram č. 20 Grafické znázornění – dotazník, otázka č. 5

Zdroj: Vlastní zpracování

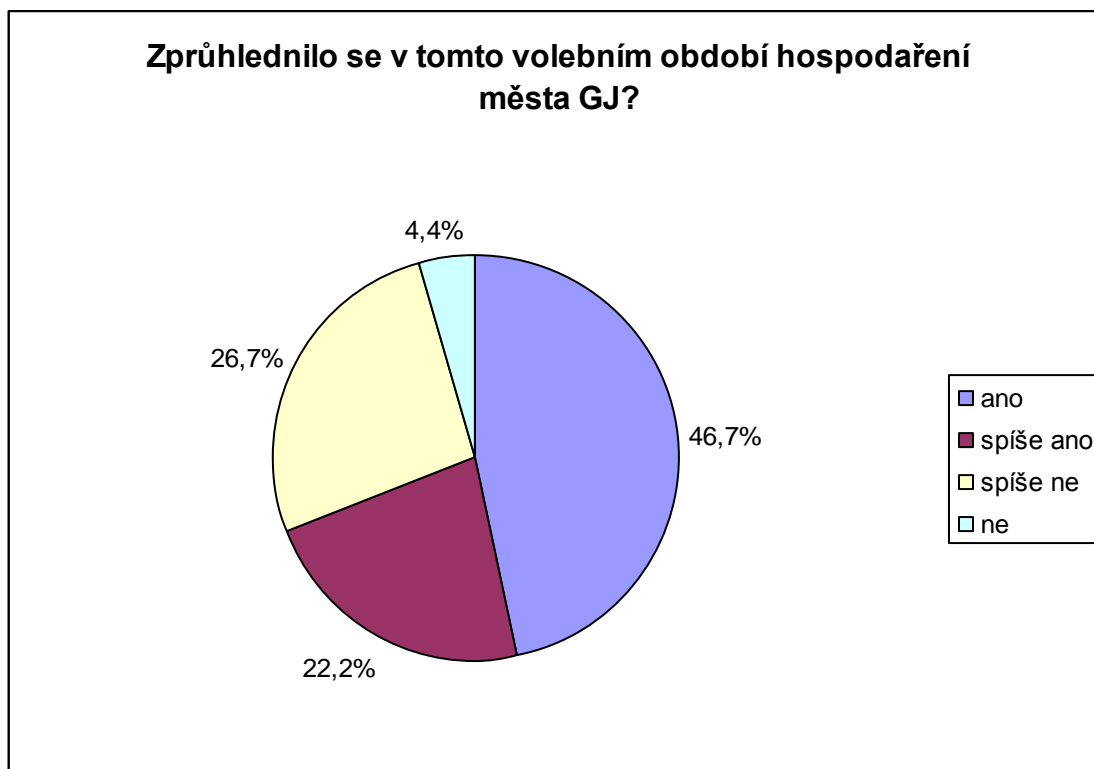
Opět otázka, na kterou občané podle výsledků nedokázali jednoznačně odpovědět. Volba „celkem dobře“ vyhovuje obecně všem, kteří nemají dostatečné informace a podklady.

6) Zprůhlednilo se v tomto volebním období hospodaření města GJ?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) ne

Odpověď	Počet hlasů
ano	21
spíše ano	10
spíše ne	12
ne	2

Diagram č. 21 Grafické znázornění – dotazník, otázka č. 6

Zdroj: Vlastní zpracování

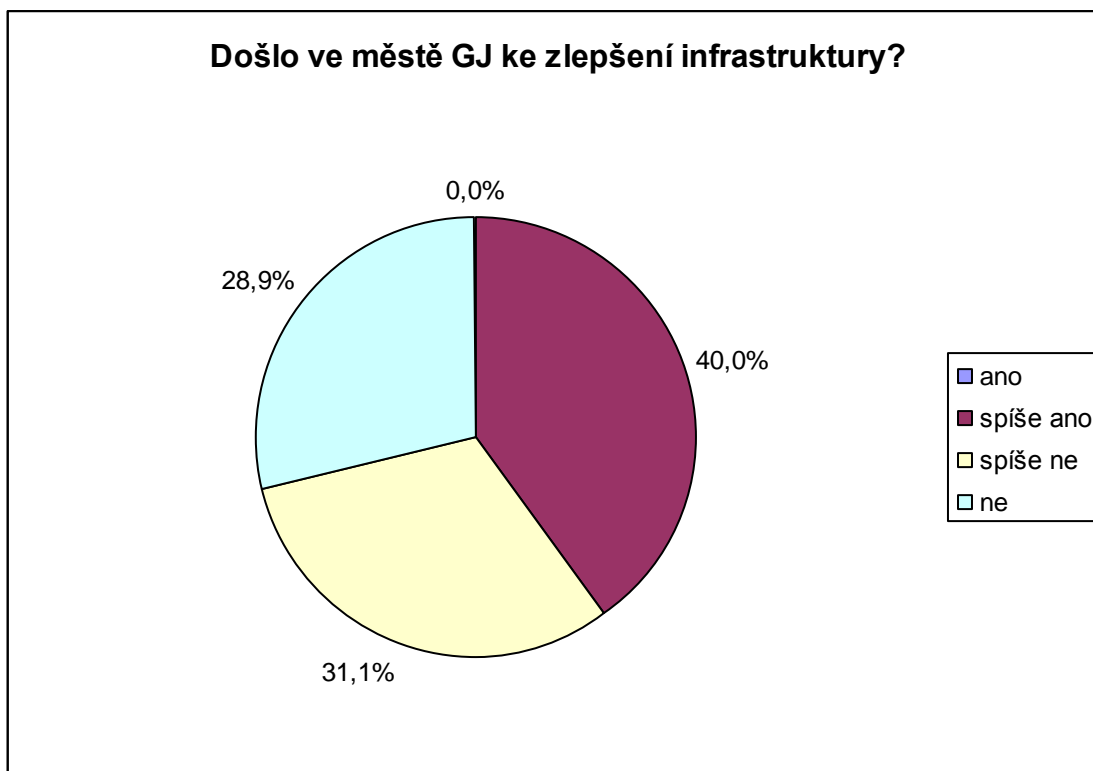
Graf ukazuje, že občané vnímají současnou situaci jako přehlednější než v minulosti. Svou zásluhu na tom zajisté má i městský časopis Jeníkovské listy, který se zde těší značné popularitě.

7) Došlo ve městě GJ ke zlepšení infrastruktury?

- a) ano, jak
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) ne

Odpověď	Počet hlasů
ano	0
spíše ano	18
spíše ne	14
ne	13

Diagram č. 22 Grafické znázornění – dotazník, otázka č. 7

Zdroj: Vlastní zpracování

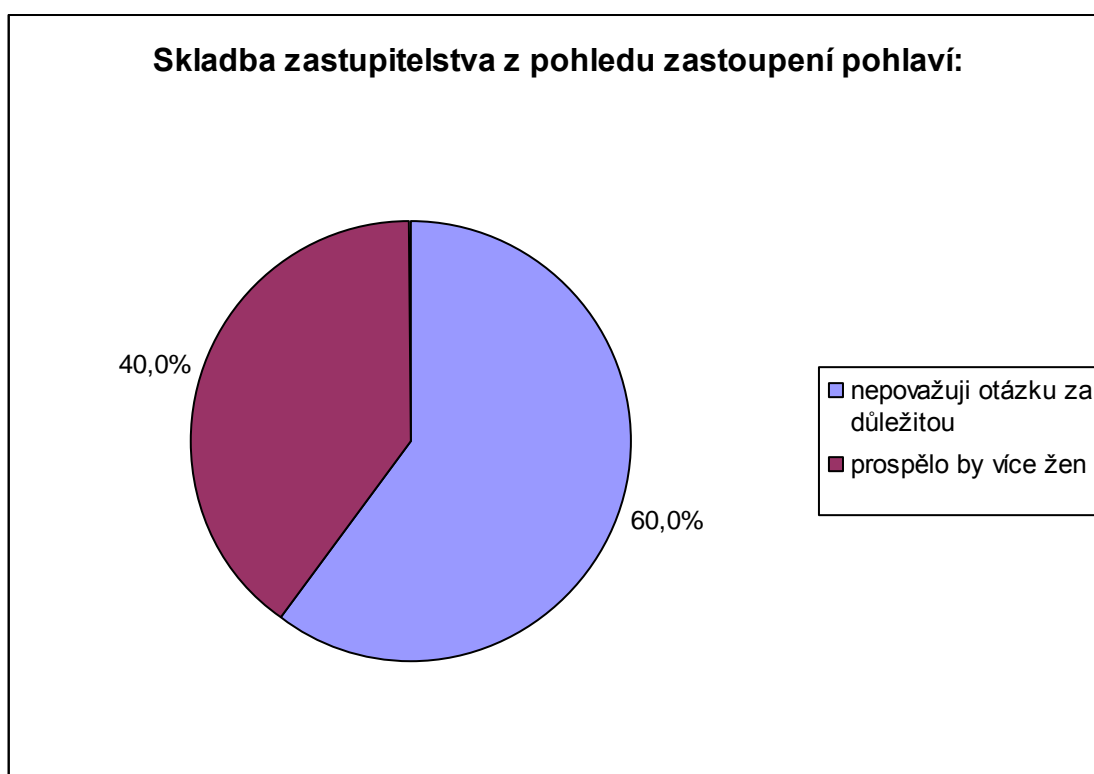
Zarážející na výsledku této otázky je fakt, že ani jeden dotazovaný občan neuvedl, že se infrastruktura Golčova Jeníkova skutečně zlepšila. Přitom podle odpovědí zastupitelstvo i jeho vedení funguje dobře, hospodaření se zprůhlednilo a občané jsou víceméně spokojeni. To už je ale úkol pro další sociologický průzkum.

8. Skladba zastupitelstva z pohledu zastoupení pohlaví:

- a) nepovažují otázku za důležitou
- b) prospělo by více žen

Odpověď	Počet hlasů
nepovažují otázku za důležitou	27
prospělo by více žen	18

Diagram č. 23 Grafické znázornění – dotazník, otázka č. 8

Zdroj: Vlastní zpracování

Dotazovaní občané byli z genderového hlediska přibližně vyrovnáni, což byl můj záměr, aby anketa byla co možná nejobjektivnější. Výsledek nepřinesl nic neočekávaného. Ženy se spíše přikláněly k odpovědi „b“, zatímco muži častěji volili druhou možnost a určité skupině je zcela lhostejné, zda budou v zastupitelstvu muži či ženy a v jakém poměru.

5.2.1 Slovní vyhodnocení dotazníku

První otázka se týkala spokojenosti s vedením zastupitelstva, možnost d) nezvolil ani jeden respondent, ostatní odpovědi byly statisticky víceméně vyrovnané. Voliči jsou podle ankety s prací zastupitelstva spíše spokojeni. Je tradiční, že respondenti zaškrťávají v anketách zpravidla méně vyhraněné odpovědi.

Druhá otázka se týkala volební účasti. Průzkum jednoznačně ukázal, že občané mají zájem na participaci na směřování města Golčův Jeníkov.

Další otázka zněla, zda budou volit stejnou stranu jako v minulých volbách. Odpovědi na tuto otázku jsou zhruba vyrovnané. Zajímavostí je, že většina respondentů, kteří uvedli, že budou volit stejně jako minule, jsou voliči tradičních stran, zejména pak ČSSD.

Pátá otázka by zaměřena na fungování zastupitelstva měst Golčův Jeníkov a graf ukazuje, že žádné volební uskupení nemá jednoznačnou převahu. Politická situace je podle testovaného vzorku občanů nejasná a těžko lze předpokládat letošní vítěze komunálních voleb a tím méně následné složení zastupitelstva.

Šestá otázka zní „Zda se zprůhlednilo v tomto volebním období hospodaření města Golčův Jeníkov“, opět otázka, na kterou občané podle výsledků nedokázali jednoznačně odpovědět. Volba „celkem dobře“ vyhovuje obecně všem, kteří nemají dostatečné informace a podklady.

Graf ukazuje, že občané vnímají současnou situaci jako přehlednější než v minulosti. Svou zásluhu na tom zajisté má i městský časopis Jeníkovské listy, který se zde těší značné popularitě.

V otázce číslo sedm se dotazují, zda došlo k zlepšení infrastruktury. Zarážející na výsledku této otázky je fakt, že ani jeden dotazovaný občan neuvedl, že se infrastruktura Golčova Jeníkova skutečně zlepšila. Přitom podle odpovědí zastupitelstvo i jeho vedení funguje dobře, hospodaření se zprůhlednilo a občané jsou víceméně spokojeni. To už je ale úkol pro další sociologický průzkum.

Poslední otázka se týkala zastupitelstva z pohledu pohlaví. Dotazovaní občané byli z genderového hlediska přibližně vyrovnaní, což byl můj záměr, aby anketa byla co možná nejobektivnější. Výsledek nepřinesl nic neočekávaného. Ženy se spíše přikláněly k odpovědi „b“, muži častěji volili druhou možnost a určité skupině je zcela lhostejné, zda budou v zastupitelstvu muži či ženy a v jakém poměru.

5.3 Závěrečné vyhodnocení dotazníku

Podle mého názoru na celé dotazníkové akci je nejvíce překvapivé, že se vrátil tak značný počet vyplněných dotazníků. Při dotazníkovém šetření, týkajícího se členů zastupitelstva, bylo vyplněno pouze 10 dotazníků z předaných 15, což je zaokrouhleně 67%, naproti tomu z 50 dotazníků rozeslaných mezi občany jich ke mně našlo cestu zpět celých 45, což představuje rovných 90%. A po zpracování tohoto textu, vytvoření grafů atd. se mi vrátily ještě další tři, které jsem už do průzkumu nezařadila, ale při jejich započítání bychom se dostali na fantastických 96%, se kterými jsem rozhodně předem nepočítala.

Z uvedeného by mohlo vyplývat, že občané města jsou k sobě vzájemně vstřícnější než členové zastupitelstva a že je politika zajímavá. Odpovědi na jednotlivé otázky ovšem naznačují, že občané z velké části nemají k dispozici tolik informací, aby mohli činnost zastupitelstva sofistikovaně hodnotit. Sice u otázky, týkající se průhlednosti obecního hospodaření, převažuje názor, že je průhledné, ostatní odpovědi s tímto zcela nekorespondují.

Nicméně můžeme konstatovat, že občané jsou z větší části víceméně spokojeni s prací zastupitelstva a jejího vedení. Chtějí se nepřímo podílet na vedení města a naprostá většina je rozhodnuta účastnit se následujících komunálních voleb.

Vzhledem k velkému zájmu občanů o dění ve městě Golčův Jeníkov nemám obavy o jeho další hospodářský a kulturní rozvoj.

6 ZÁVĚR

Je velmi obtížné zkoumat faktory ovlivňující politický systém na lokální úrovni. Nedají se zkoumat plošně jako celek, tyto faktory se v jednotlivých obcích liší.

K výzkumu bylo vybráno město Golčův Jeníkov, které se nachází v kraji Vysočina a hraničí se Středočeským krajem. Spadá s 2649 obyvateli do kategorie menších měst podle Petra Jüptnera. Výzkum probíhal v časovém rozmezí od roku 1994 – 2014. Na příkladu územní samosprávy je sledován vliv charakteru lokální politiky na participaci občanů, především na volební účasti a volebním chování. Za sledované období, ve sledované obci, má volební účast občanů klesající tendenci. V prvních komunálních volbách, konaných v roce 1994, byla volební účast občanů nejvyšší. V porovnání s komunálními volbami v roce 1994, poklesla volební účast občanů v roce 2014 o 27,6%. Důvodem je, že občané nevědí, koho mají volit. Navzdory obecně klesající volební účasti město Golčův Jeníkov převyšuje hodnoty celorepublikového volebního průměru. Kraj Vysočina se s volební účastí občanů pohybuje nejvýše v porovnání s ostatními kraji ČR.

Klíčovým faktorem, který ovlivňuje volební účast je především velikost dané obce či města. Dle Jüptnera město spadá do kategorie menších měst, zájem o místní politiku stoupá a samotný charakter lokální politiky není občanům lhostejný a o všem, co se ve městě dělá a plánuje, chtějí být dostatečně informovaní. Termín „politika“ bychom v malých obcích a městech spíše přirovnali ke společné péči a rozvoje města, než k získání politické moci.

Ve volbách v roce 2014 přibýlo občanů, kteří byli ochotni kandidovat v komunálních volbách města a podílet se tak na lokálním politickém systému přímo z řad zastupitelstva.

V tomto roce se komunálních voleb zúčastnilo 90 kandidátů, kteří bojovali o 15 mandátů.

V těchto volbách se ukazuje, že občané chtějí ve městě něco změnit. I když volební účast byla okolo 50%, přibyly dvě kandidátní listiny a město Golčův Jeníkov po 16 letech dosáhlo změny.

Faktorem, který ovlivňuje lokální politiku, jsou samotní účastníci. Do pozadí ustupuje stranický zájem v malých obcích a městech a do popředí vstupují spíše konkrétní osobnosti, hlavně při sestavování kandidátních listin. Naplnit kandidátní listiny je velmi těžkým úkolem. Za sledované období 1994 – 2014 bylo v komunálních volbách voleno vždy 15 členů zastupitelstva. Lze zde vyzorovat 8 stálých osobností místní politiky. Jedním z těchto kandidátů je bývalý starosta města pan Ing. Kopecký Pavel (ODS), nyní je pouze členem zastupitelstva města Golčův Jeníkov.

Na základě výzkumu kontinuity kandidatury města Golčův Jeníkov bylo zjištěno, že je velký počet kandidátů bez politické příslušnosti. Tito kandidáti se ve volebních obdobích přesouvají do různých stran, několikrát je to neobvyklé, např. z KSČM do ODS, z ČSSD do ODS.

Na základě analýzy vývoje lokálního stranického systému a výsledků komunálních voleb byla lokální vláda města Golčův Jeníkov zařazena do lokálních modelů komunální politiky. Určité kategorizující znaky a vlastnosti, se na lokální úrovni vůbec nevyskytují. V některém volebním období nelze s určitostí zařazení odůvodnit, jde spíš o odhad pramenící ze zjištěných okolností, pro dokreslení celkové situace. Nelze zde usuzovat například dle předvolebních kampaní. Na lokální úrovni malých měst se takřka nevyskytují, stejně tak jako koalice. Nalezneme zde spolupráci mezi stranami jako je například ODS a KSČM, což by na národní úrovni bylo naprosto nesmyslné.

V indexu plurality byly komunální volby ve všech zkoumaných obdobích pluralitní. Hlavním cílem není získání moci, ale vytvoření fungující samosprávy. Po volbách, jakmile se utvoří zastupitelstvo, zapomíná se na to, kdo je z jaké strany. Nejdůležitější je splnění hlavního cíle a uskutečňování dlouhodobých vizí pro rozvoj města.

Můžeme přemýšlet o budoucích komunálních volbách, které se budou konat na podzim 2018. Nepředpokládám mimořádné zvýšení zájmu občanů, ale věřím, že počet kandidátů a politických stran bude stejný, jako v roce 2014. Další otázkou bude kandidatura starosty. Myslím si, že jedno volební období je málo, aby úkoly, které si pan Mgr. Marušák Vlastimil se zastupiteli dali, byli schopni splnit, a že jich zrovna není málo.

7 POUŽITÉ ZDROJE

7.1 Knižní publikace

- BALÍK, Stanislav. *Česká komunální politika v obcích s rozšířenou působností. Koalice, voličské vzorce a politické strany na místní úrovni v letech 1994-2006*. 1. vydání. Brno: CDK, 2008. 388s. ISBN 978-80-7325-144-4.
- BALÍK, Stanislav. *Komunální politika, obec, aktéři a cíle místní politiky*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s. 2009. 256 s. ISBN 978-80-247-2908-4.
- BUBENÍČEK, Václav. *Aplikace indexu plurality na lokální politické úrovni*. In Sborník prací z mezinárodní vědecké konference Agrární perspektivy XVIII. Strategie pro budoucnost. Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2009. 396 s. ISBN 978-80-213-1965-3.
- BUBENÍČEK, Václav. *Lokální modely demokracie v malých obcích ČR*. Disertační práce. Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, Katedra humanitních věd, 2010. 122 s.
- ČMEJREK, Jaroslav. *Obce a regiony jako politický prostor*. 1. vydání. Praha: Alfa. 2008. 176 s. ISBN 978-80-87191-00-4.
- ČMEJREK, Jaroslav a kol. *Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR*. 1. vydání. Praha: Kernberg Publishing, s.r.o. 2009. 133 s. ISBN 978-80-87168-10-3.
- ČMEJREK, Jaroslav; BUBENÍČEK, Václav; ČOPÍK, Jan. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2010. 240 s. ISBN 978-80-247-3061-5.
- ČMEJREK, Jaroslav; BUBENÍČEK, Václav; LUHANOVÁ, Markéta. *Politika v regionálním rozvoji, Úvod do studia*. 1. vydání. Praha: Provozně ekonomická fakulta České zemědělské univerzity v Praze, 2004. 164 s. ISBN 80-213-1157-6.
- JÜPTNER, Petr. *Komunální koalice a politické modely*. Politologická revue č. 2. 2004.
- JÜPTNER, Petr. *Konfrontace teorie koalic s lokální politikou*. In CABADA, L. a kol. *Koalice a koaliční vztahy*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006. 109-115 s. ISBN 80-7380-004-7.
- ŘÍHOVÁ, Blanka. *Přehled moderních politologických teorií. Empiricko-analytický přístup v soudobé politické vědě*. Praha: Portál. 2000. 304 s. ISBN 80-7178-461-3.

7.2 Legislativa

Zákon č. 128/2000 Sb. O obcích

Zákon č. 491/2001 Sb. Volby do zastupitelstva obcí

7.3 Internetové zdroje

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Počet obyvatel ve městě 1. 1. 2015* [online].

Praha: Ústřední orgán státní správy ČR, 2015-10-11. /cit. 20-11-2015/. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2015ediciniplan.nsf/publ/1501-15-r_2015> .

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Volby.cz* [online]. Praha: Ústřední orgán státní správy ČR, 2015 [cit.04-12-2015]. Dostupné z WWW: <<http://volby.cz/>>.

MĚSTO GOLČŮV JENÍKOV. *Městský úřad* . [online]. Admin. 2015-12-06. cit. [08-12-2015]. Dostupné z WWW: <http://www.golcuv-jenikov.cz>.

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Odbor dozoru a kontroly veřejné správy* [online]. Praha: Integrovaný portal MVČR, 2015-23-09. [cit. 12-10-2015]. Dostupné z WWW: <<http://mvr.cz/clanek/dokumenty-odk-odbor-dozoru-a-kontroly-verejne-spravy.aspx?q=Y2hudW09Ng%3D%3D>>.

PRAŽSKÝ HRAD. *Ústava ČR, Hlava sedmá – Územní samospráva* [online]. Praha: Pražský hrad. 1992-16-12. [cit. 20-09-2015]. Dostupné z WWW: <<http://hrad.cz/cs/ceska-republika/ustava-cr.shtml>>.

SČÍTÁNÍ LIDU, DOMŮ A BYTŮ 2011. *Vše o území – Golčův Jeníkov – město(okr. Havlíčkův Brod)* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2011-12-05. [Cit. 10-12-2015]. Dostupné z WWW <<http://czso.cz> > .

7.4 Ústní a písemné sdělení

MARUŠÁK, Vlastimil: *Písemná sdělení*, Město Golčův Jeníkov. 5. ledna 2016.

MARUŠÁK, Vlastimil: *Ústní sdělení*, Město Golčův Jeníkov. 20. ledna 2016

KOPCKÝ, Pavel: *Ústní sdělení*. Město Golčův Jeníkov. 16. března 2018

8 Přílohy

Seznam diagramů

Diagram č. 1 Kandidáti dle politické příslušnosti

Diagram č. 2 Zastupitelé s politickou příslušností

Diagram č. 3 Vývoj plurality ve městě Golčův Jeníkov

Diagram č. 4 Volební účast ve volbách do zastupitelstva obcí a měst

Diagram č. 5 Pasivní volební účast ve městě Golčův Jeníkov

Diagram č. 6 Grafické znázornění – dotazník, otázka č. 1

Diagram č. 7 Grafické znázornění – dotazník, otázka č. 2

Diagram č. 8 Grafické znázornění – dotazník, otázka č. 3

Diagram č. 9 Grafické znázornění – dotazník, otázka č. 4

Diagram č. 10 Grafické znázornění – dotazník, otázka č. 5

Diagram č. 11 Grafické znázornění – dotazník, otázka č. 6

Diagram č. 12 Grafické znázornění – dotazník, otázka č. 7

Diagram č. 13 Grafické znázornění – dotazník, otázka č. 8

Diagram č. 14 Grafické znázornění – dotazník, otázka č. 9

Diagram č. 15 Grafické znázornění – dotazník, otázka č. 10

Diagram č. 16 Grafické znázornění – dotazník, otázka č. 1

Diagram č. 17 Grafické znázornění – dotazník, otázka č. 2

Diagram č. 18 Grafické znázornění – dotazník, otázka č. 3

Diagram č. 19 Grafické znázornění – dotazník, otázka č. 4

Diagram č. 20 Grafické znázornění – dotazník, otázka č. 5

Diagram č. 21 Grafické znázornění – dotazník, otázka č. 6

Diagram č. 22 Grafické znázornění – dotazník, otázka č. 7

Diagram č. 23 Grafické znázornění – dotazník, otázka č. 8

Seznam schémat

Schéma č. 1 Třídy a typy koalic

Schéma č. 2 Analýza kontinuity kandidatury města Golčův Jeníkov

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 Velikostní rozměr obcí

Tabulka č. 2 Věková struktura obyvatel města Golčův Jeníkov

Tabulka č. 3 Vzdělanostní tabulka obyvatel města Golčova Jeníkova

Tabulka č. 4 Ekonomická aktivita obyvatel města Golčův Jeníkov

Tabulka č. 5 Komunální volby v Golčově Jeníkově v roce 1994

Tabulka č. 6 Kandidátní listiny města Golčův Jeníkov za rok 1994

Tabulka č. 7 Komunální volby v Golčově Jeníkově v roce 1998

Tabulka č. 8 Kandidátní listina města Golčův Jeníkov za rok 1998

Tabulka č. 9 Komunální volby v Golčově Jeníkově v roce 2002

Tabulka č. 10 Kandidátní listina města Golčův Jeníkov za rok 2002

Tabulka č. 11 Komunální volby v Golčově Jeníkově v roce 2006

Tabulka č. 12 Kandidátní listina města Golčův Jeníkov za rok 2006

Tabulka č. 13 Komunální volby v Golčově Jeníkově v roce 2010

Tabulka č. 14 Kandidátní listina města Golčův Jeníkov za rok 2010

Tabulka č. 15 Komunální volby v Golčově Jeníkově v roce 2014

Tabulka č. 16 Kandidátní listina města Golčův Jeníkov za rok 2014

Tabulka č. 17 Volební účast ve volbách do zastupitelstva obcí a měst

Tabulka č. 18 Pasivní volební účast ve městě Golčův Jeníkov

Tabulka č. 19 Výsledky komunálních voleb ve městě Golčův Jeníkov

Tabulka č. 20 Vývoj počtu žen v kandidátních listinách a v zastupitelstvu

Tabulka č. 21 Kandidáti podle věku

Tabulka č. 22 Zastupitelé podle věku

Tabulka č. 23 Kandidáti dle politické příslušnosti

Tabulka č. 24 Zastupitelé dle politické příslušnosti

Seznam map

Mapa č. 1 Mapa kraje Vysočina

Mapa č. 2 Mapa okresu Havlíčkův Brod

Příloha I – Kraj Vysočina s vyznačenou polohou okresu Havlíčkův Brod

Příloha II – Okres Havlíčkův Brod s vyznačenou polohou města Golčův Jeníkov

Příloha III – Znak města Golčův Jeníkov

Příloha IV – Výsledky voleb do zastupitelstva města Golčův Jeníkov 1994

Příloha V – Výsledky voleb do zastupitelstva města Golčův Jeníkov 1998

Příloha VI – Výsledky voleb do zastupitelstva města Golčův Jeníkov 2002

Příloha VII – Výsledky voleb do zastupitelstva města Golčův Jeníkov 2006

Příloha VIII – Výsledky voleb do zastupitelstva města Golčův Jeníkov 2010

Příloha IX – Výsledky voleb do zastupitelstva města Golčův Jeníkov 2014

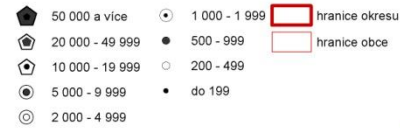
Příloha I - Mapa kraje Vysočina

Příloha II - Mapa okresu Havlíčkův Brod

ADMINISTRATIVNÍ ROZDĚLENÍ OKRESU HAVLÍČKŮV BROD - STAV K 1.1.2008

Počet obyvatel v obci

NÁZEV MĚSTA

Název městyse
Název ostatních obcí

Správní obvod obce s rozšířenou působností

Průměrný počet obyvatel obce = 797

- Největší: 1. Havlíčkův Brod = 24 506
2. Chotěboř = 9 907
3. Světlá nad Sázavou = 6 972
- Nejmenší: 1. Slavnič = 43
2. Úhořilka = 44
3. Sloupno = 46

Průměrná rozloha obce (ha) = 1 054

- Největší: 1. Havlíčkův Brod = 6 495
2. Chotěboř = 5 406
3. Světlá nad Sázavou = 4 208
- Nejmenší: 1. Sloupno = 186
2. Lány = 204
3. Boňkov = 208

Příloha III – Znak města Golčův Jeníkov

Příloha IV – Výsledky voleb do zastupitelstva města Golčův Jeníkov 1994

Kandidátní listina	Poř. číslo	Kandidát		Věk	Navrh. strana	Polit. přísl.	Hlasy		Pořadí	Mandát	
		Příjmení, jméno	Tituly				abs.	v %			
1	Občanská demokratická strana	5	Bukač Václav	MVDr.	45	ODS	BEZPP	807	12.99	1	*
1	Občanská demokratická strana	2	Zadina Josef	Ing.	36	ODS	BEZPP	702	11.30	2	*
1	Občanská demokratická strana	4	Vaněčková Věra	Ing.	53	ODS	ODS	628	10.11	3	*
1	Občanská demokratická strana	7	Smutný Vladimír		32	ODS	BEZPP	561	9.03	4	*
1	Občanská demokratická strana	1	Kopecký Pavel	Ing.	32	ODS	ODS	533	8.58	5	*
2	Liberální str.národně sociální	1	Popílek František		57	LSNS	BEZPP	1 066	17.90	1	*
2	Liberální str.národně sociální	5	Lodr Pavel	MUDr.	51	LSNS	BEZPP	796	13.36	2	*
2	Liberální str.národně sociální	8	Němcová Miloslava	PhMr.	42	LSNS	BEZPP	731	12.27	3	*
2	Liberální str.národně sociální	2	Zelený Ladislav		36	LSNS	LSNS	276	4.63	4	*
2	Liberální str.národně sociální	3	Zelinger František		50	LSNS	BEZPP	331	5.55	5	*
3	Komunistická str.Čech a Moravy	2	Fírer Josef		58	KSČM	KSČM	390	9.30	1	*
3	Komunistická str.Čech a Moravy	6	Nigrin Jarmil		40	KSČM	KSČM	387	9.23	2	*
3	Komunistická str.Čech a Moravy	1	Vondra Václav		48	KSČM	KSČM	369	8.80	3	*
4	Křesť.a dem.unie-Čs.str.lidová	2	Tvrđík Miloslav	Ing.	59	KDU-ČSL	BEZPP	456	15.16	1	*
4	Křesť.a dem.unie-Čs.str.lidová	6	Kameník Václav		58	KDU-ČSL	KDU-ČSL	428	14.23	2	*

Zdroj: ČSÚ – volby.cz

Příloha V – Výsledky voleb do zastupitelstva města Golčův Jeníkov 1998

Kandidátní listina	Poř. číslo	Kandidát		Věk	Navrh. strana	Polit. přísl.	Hlasy		Pořadí	Mandát	
		Příjmení, jméno	Tituly				abs.	v %			
1	Česká str. Sociálně democrat.	2	Běhounek Jindřich		41	ČSSD	BEZPP	335	12.08	1	*
1	Česká str. Sociálně democrat.	1	Novotný Josef	Ing.	40	ČSSD	ČSSD	274	10.47	2	*
2	Občanská demokratická strana	3	Bukač Václav	MVDr.	49	ODS	BEZPP	517	10.91	1	*
2	Občanská demokratická strana	2	Zadina Josef	Ing.	40	ODS	BEZPP	443	9.34	2	*
2	Občanská demokratická strana	1	Kopecký Pavel	Ing.	36	ODS	ODS	404	8.52	3	*
2	Občanská demokratická strana	6	Václavský Lubomír		44	ODS	BEZPP	349	7.36	4	*
2	Občanská demokratická strana	4	Švadlenka Jan		50	ODS	BEZPP	301	6.35	5	*
3	Křesť.demokr.unie-ČS.str.lid.	3	Lodr Pavel	MUDr.	55	KDÚ-ČSL	BEZPP	466	20,49	1	*
3	Křesť.demokr.unie-ČS.str.lid.	4	Provazníková Jaroslava		49	KDÚ-ČSL	BEZPP	343	15.08	2	*
4	Česká str. národně sociální	3	Popílek Jaroslav	Ing.	49	ČSNS	BEZPP	317	11.43	1	*
4	Česká str. národně sociální	7	Němceřová Ivana	MUDr.	44	ČSNS	BEZPP	305	11.00	2	*
4	Česká str. národně sociální	9	Koláčny Pavel		36	ČSNS	BEZPP	288	10.38	3	*
5	Komunistická str.Čech a Moravy	2	Fírer Josef		62	KSČM	KSČM	351	10.44	1	*
5	Komunistická str.Čech a Moravy	3	Nigrín Jarmil		44	KSČM	KSČM	342	10.17	2	*
5	Komunistická str.Čech a Moravy	1	Vondra Václav		48	KSČM	KSČM	312	9.28	3	*

Zdroj: ČSÚ – volby.cz

Příloha VI – Výsledky voleb do zastupitelstva města Golčův Jeníkov 2002

Kandidátní listina	Poř. číslo	Kandidát		Věk	Navrh. strana	Polit. přísl.	Hlasy		Pořadí	Mandát	
		Příjmení, jméno	Tituly				abs.	v %			
1	SNK – Pro Golčův Jeníkov	9	Mrkvička Miroslav	Bc.	40	NK	BEZPP	453	9.51	1	*
1	SNK – Pro Golčův Jeníkov	2	Hrubcová Iva	.	34	NK	BEZPP	440	9.24	2	*
1	SNK – Pro Golčův Jeníkov	4	Trtík Josef	.	55	NK	BEZPP	419	8.80	3	*
1	SNK – Pro Golčův Jeníkov	1	Šanda Petr		37	NK	BEZPP	372	7,81	4	*
2	Česká str. sociálně democrat.	1	Běhounek Jindřich		45	ČSSD	BEZPP	324	12.21	1	*
2	Česká str. sociálně democrat.	7	Pospíšilová Eva		43	ČSSD	BEZPP	291	10.96	2	*
3	Komunistická str.Čech a Moravy	3	Němceková Ivana	MUDr.	48	KSČM	BEZPP	329	11.52	1	*
3	Komunistická str.Čech a Moravy	1	Vondra Václav		56	KSČM	KSČM	328	11.48	2	*
4	Občanská demokratická strana	3	Zadina Josef	Ing.	44	ODS	BEZPP	529	9.54	1	*
4	Občanská demokratická strana	2	Bukač Václav	MVDr.	53	ODS	BEZPP	477	8.60	2	*
4	Občanská demokratická strana	4	Jiroušková Marie	Mgr.	49	ODS	BEZPP	466	8.41	3	*
4	Občanská demokratická strana	1	Kopecký Pavel	Ing.	40	ODS	ODS	447	8.06	4	*
4	Občanská demokratická strana	12	Němcová Miroslava	Mgr.	50	ODS	BEZPP	436	7.86	5	*
5	Křesť.demokr.unie-ČS.str.lid.	1	Provažníková Jaroslava		53	KDÚ-ČSL	BEZPP	367	15.99	1	*
5	Křesť.demokr.unie-ČS.str.lid.	2	Popílek Jaroslav	Ing.	53	KDÚ-ČSL	BEZPP	332	14.47	2	*

Zdroj: ČSÚ – volby.cz

Příloha VII – Výsledky voleb do zastupitelstva města Golčův Jeníkov 2006

Kandidátní listina	Poř. číslo	Kandidát		Věk	Navrh. strana	Polit. přísl.	Hlasy		Pořadí	Mandát	
		Příjmení, jméno	Tituly				abs.	v %			
1	Občanská demokratická strana	1	Kopecný Pavel	Ing.	43	ODS	ODS	480	8.57	1	*
1	Občanská demokratická strana	2	Zadina Josef	Ing.	48	ODS	BEZPP	468	8.36	2	*
1	Občanská demokratická strana	3	Bukač Václav	MVDr.	57	ODS	BEZPP	459	8.20	3	*
1	Občanská demokratická strana	4	Jíroušková Marie	Mgr.	53	ODS	BEZPP	444	7.93	4	*
1	Občanská demokratická strana	7	Popílek Tomáš	Ing.	38	ODS	BEZPP	435	7.77	5	*
1	Občanská demokratická strana	7	Houdek Karel		27	ODS	BEZPP	372	6,64	6	*
2	Komunistická str.Čech a Moravy	2	Němcevodá Ivana	MUDr.	52	KSČM	BEZPP	297	11.02	1	*
2	Komunistická str.Čech a Moravy	1	Vondra Václav		60	KSČM	KSČM	250	9.27	2	*
2	Komunistická str.Čech a Moravy	4	Kratochvíl Jiří		53	KSČM	BEZPP	245	9.09	3	*
3	Křesť.demokr.unie-ČS.str.lid.	1	Provazníková Jaroslava	Mgr.	57	KDÚ-ČSL	KDÚ-ČSL	275	15.81	1	*
4	Sdružení občanů pro město GJ	4	Mrkvička Miroslav	Bc.	44	SNK ED	BEZPP	496	9.26	1	*
4	Sdružení občanů pro město GJ	3	Popelka Jiří		51	SNK ED	BEZPP	428	7,99	2	*
4	Sdružení občanů pro město GJ	1	Trtík Josef		59	SNK ED	BEZPP	422	7.88	3	*
4	Sdružení občanů pro město GJ	2	Šanda Petr		41	SNK ED	BEZPP	420	7.84	4	*
4	Sdružení občanů pro město GJ	8	Pospíšilová Eva		47	SNK ED	BEZPP	401	7.49	5	*

Zdroj: ČSÚ – volby.cz

Příloha VIII – Výsledky voleb do zastupitelstva města Golčův Jeníkov 2010

Kandidátní listina	Poř. číslo	Kandidát		Věk	Navrh. strana	Polit. přísl.	Hlasy		Pořadí	Mandát	
		Příjmení, jméno	Tituly				abs.	v %			
1	Občanská demokratická strana	1	Kopecký Pavel Ing.	43	ODS	ODS	480	8,57	1	1	*
1	Občanská demokratická strana	2	Zadina Josef Ing.	48	ODS	BEZPP	468	8,36	2	1	*
1	Občanská demokratická strana	3	Bukač Václav MVDr.	57	ODS	BEZPP	459	8,20	3	1	*
1	Občanská demokratická strana	4	Jiroušková Marie Mgr.	53	ODS	BEZPP	444	7,93	4	1	*
1	Občanská demokratická strana	7	Popílek Tomáš Ing.	38	ODS	BEZPP	435	7,77	5	1	*
1	Občanská demokratická strana	5	Houdek Karel	27	ODS	BEZPP	372	6,64	6	1	*
2	Komunistická str.Čech a Moravy	2	Němcevořová Ivana MUDr.	52	KSČM	BEZPP	297	11,02	1	2	*
2	Komunistická str.Čech a Moravy	1	Vondra Václav	60	KSČM	KSČM	250	9,27	2	2	*
2	Komunistická str.Čech a Moravy	4	Kratochvíl Jiří	53	KSČM	BEZPP	245	9,09	3	2	*
3	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	1	Provazníková Jaroslava Mgr.	57	KDU-ČSL	KDU-ČSL	275	15,81	1	3	*
4	Sdružení občanů pro město GJ	4	Mrkvička Miroslav Bc.	44	SNK ED	BEZPP	496	9,26	1	4	*
4	Sdružení občanů pro město GJ	3	Popelka Jiří	51	SNK ED	BEZPP	428	7,99	2	4	*
4	Sdružení občanů pro město GJ	1	Trtík Josef	59	SNK ED	BEZPP	422	7,88	3	4	*
4	Sdružení občanů pro město GJ	2	Šanda Petr	41	SNK ED	BEZPP	420	7,84	4	4	*
4	Sdružení občanů pro město GJ	8	Pospíšilová Eva	47	SNK ED	BEZPP	401	7,49	5	4	*

Zdroj: ČSÚ – volby.cz

Příloha IX – Výsledky voleb do zastupitelstva města Golčův Jeníkov 2014

Kandidátní listina	Poř. číslo	Kandidát		Věk	Navrh. strana	Polit. přísl.	Hlasy		Pořadí	Mandát
		Příjmení, jméno	Tituly				abs.	v %		
1	Občanská demokratická strana	1	Kopecký Pavel Ing.	51	ODS	ODS	495	13,06	1	*
1	Občanská demokratická strana	7	Kolářný Pavel	52	ODS	BEZPP	312	8,23	2	*
1	Občanská demokratická strana	2	Bukač Václav MVDr.	65	ODS	BEZPP	296	7,81	3	*
1	Občanská demokratická strana	3	Zadinová Iveta Ing.	31	ODS	BEZPP	257	6,78	4	*
2	Komunistická str.Čech a Moravy	3	Šoupal Pavel	45	KSČM	BEZPP	214	16,02	1	*
3	SDRUŽENÍ OBČANŮ PRO MĚSTO GJ	2	Mrkvička Miroslav Bc.	52	NK	BEZPP	332	13,01	1	*
3	SDRUŽENÍ OBČANŮ PRO MĚSTO GJ	3	Dibelka Miroslav	50	SNK ED	BEZPP	301	11,80	2	*
4	Česká str.sociálně demokrat.	2	Málek Miroslav	32	ČSSD	BEZPP	226	12,94	1	*
4	Česká str.sociálně demokrat.	3	Mrkvička Martin	41	ČSSD	BEZPP	172	9,85	2	*
5	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	1	Škarydová Marie	41	KDU-ČSL	BEZPP	460	29,11	1	*
6	SNK - Otevřené město G.Jeníkov	2	Vondrová Marie	55	NK	BEZPP	542	12,20	1	*
6	SNK - Otevřené město G.Jeníkov	3	Šveřepa Michal	33	NK	BEZPP	389	8,75	2	*
6	SNK - Otevřené město G.Jeníkov	1	Marušák Vlastimil Mgr.	43	NK	BEZPP	376	8,46	3	*
6	SNK - Otevřené město G.Jeníkov	5	Mazůrka Roman	34	NK	BEZPP	346	7,78	4	*
6	SNK - Otevřené město G.Jeníkov	4	Vavruška Michal	32	NK	BEZPP	301	6,77	5	*

Zdroj: ČSÚ – volby.cz

DOTAZNÍK PRO ČLENY ZASTUPITELSTVA MĚSTA GOLČŮV JENÍKOV

Dobrý den,

jmenuji se Lenka Bínová a jsem studentem 2. ročníku magisterského navazujícího studia České zemědělské univerzity v Praze, oboru Hospodářská správa a politika. Tímto bych Vás, zastupitele města Golčův Jeníkov, chtěla požádat o vyplnění následujícího anonymního dotazníku, který slouží pouze pro vypracování diplomové práce, zabývající se analýzou vývoje místní samosprávy ve vybraném městě. Vyplnění následujících 10 otázek Vám zabere několik málo minut.

U každé otázky prosím zakroužkujte pouze jednu odpověď, popřípadě vypište, pokud je uvedeno, vlastní odpověď.

Předem děkuji za Váš čas a vyplnění dotazníku.

1) Z jaké iniciativy jste vstoupil/a do místní politiky?

- a) vždy mě zajímala místní politika
 - b) chtěl/a bych něco zlepšit v obci
 - c) někdo tam být musí a někdo to udělat musí
 - d) jiné
- (vypiš)

2) Splnil vstup do zastupitelstva Vaše očekávání?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) ne

3) Jak dle Vašeho názoru funguje zastupitelstvo města?

- a) správně
- b) celkem dobře
- c) špatně

4) Existují v zastupitelstvu určitá pravidla?

- a) většinu věcí zařizuje starosta či místostarosta
- b) každý zastupitel se stará o určitý odbor
- c) neexistují žádná pravidla

**5) Jak vnímáte politickou participaci občanů?
(volební účast, účast na zasedáních zastupitelstva, zapojení do veřejného života)**

- a) velmi vysoká participace
- b) vysoká participace
- c) nízká participace
- d) velmi nízká participace

6) Skladbu zastupitelstva z pohledu pohlaví:

- a) považují za vyváženou
- b) prospělo by více žen
- c) prospělo by více mužů

7) Byly v obci nějaké konflikty ovlivňující místní politiku? Jaké? Jaké strany je reprezentovaly?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím
- d) Jaké vypište:

8) Jaké jsou vztahy mezi hlavními stranami?

- a) velmi dobré
- b) dobré
- c) špatné

9) Kolik volebních období zastáváte funkci zastupitele?

- a) 1
- b) 2
- c) 3
- d) 4
- e) 5
- f) 6

10) Máte v plánu kandidovat následující volební období?

- a) ano
- b) ne
- c) ještě nevím

DOTAZNÍK PRO OBČANY MĚSTA GOLČŮV JENÍKOV

Dobrý den,

jmenuji se Lenka Bínová a jsem studentem 2. ročníku magisterského navazujícího studia České zemědělské univerzity v Praze, oboru Hospodářská správa a politika. Tímto bych Vás, občana města Golčův Jeníkov, chtěla požádat o vyplnění následujícího anonymního dotazníku, který slouží pouze pro vypracování diplomové práce, zabývající se analýzou vývoje místní samosprávy ve vybraném městě. Vyplnění následujících 8 otázek Vám zabere několik málo minut.

U každé otázky prosím zakroužkujte pouze jednu odpověď, popřípadě vypište, pokud je uvedeno, vlastní odpověď.

Předem děkuji za Váš čas a vyplnění dotazníku.

1) Jste spokojen/a s vedením zastupitelstva?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) ne , proč?

2) Půjdete k volbám?

- a) ano
- b) ne

3) Budete volit stejnou stranu jako v minulých volbách?

- a) ano
- b) ne

4) Koho budete volit?

- a) ODS
- b) KSČM
- c) ČSSD
- d) KDÚ-ČSL
- e) SNK OM
- f) SO GJ
- g) jiná

5) Jak dle vašeho názoru funguje zastupitelstvo města GJ?

- a) správně
- b) celkem dobře

c) špatně

6) Zprůhlednilo se v tomto volebním období hospodaření města GJ?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) ne

7) Došlo ve městě GJ ke zlepšení infrastruktury?

- a) ano, jak
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) ne

8. Skladba zastupitelstva z pohledu zastoupení pohlaví:

- a) nepovažují otázku za důležitou
- b) prospělo by více žen